

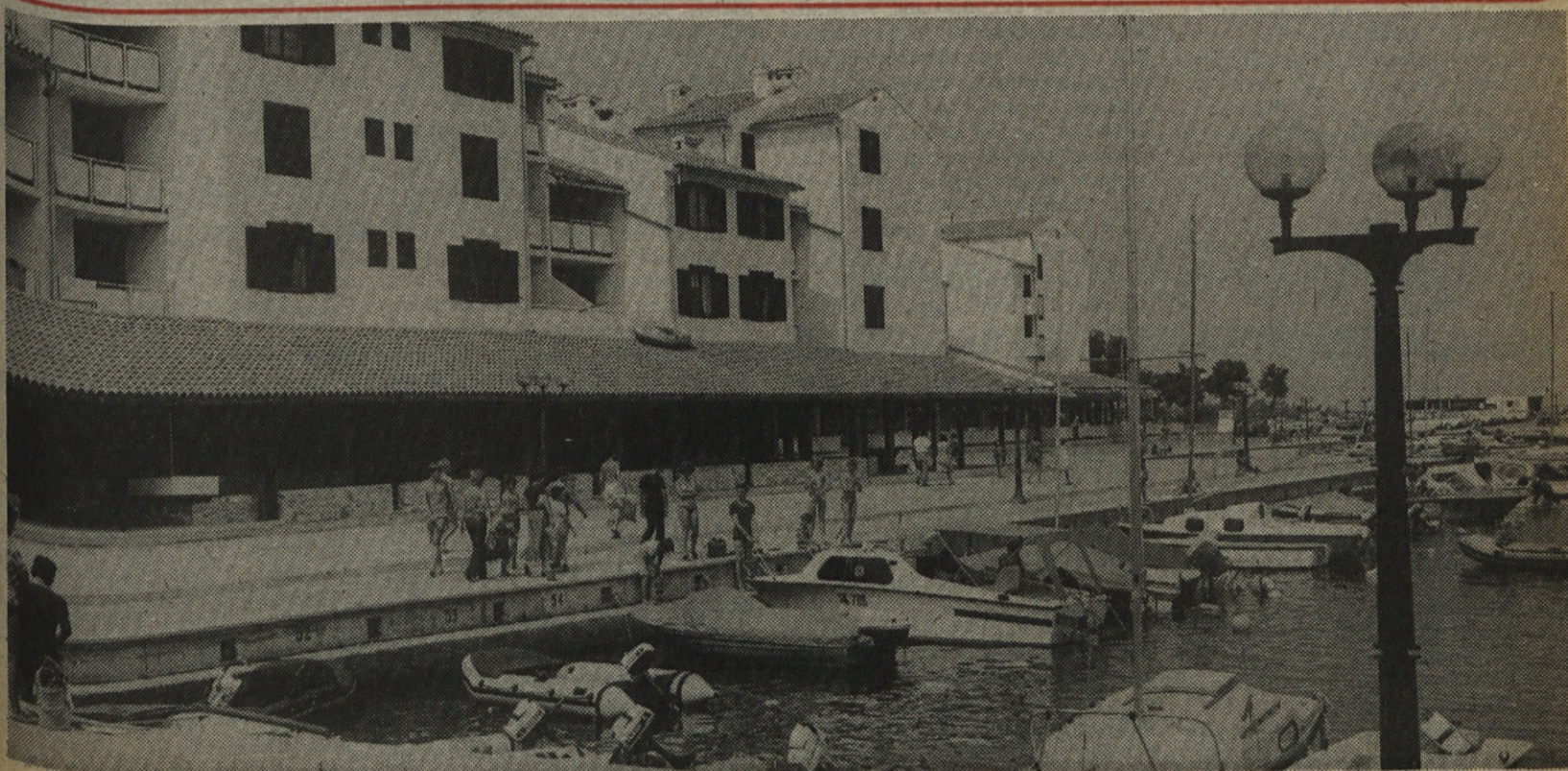
BREZ ODDIHA...

Čeprav je dopustniška sezona že tu, nam letos ne bo dovoljevala sproščenega oddiha. Pred nami so namreč ukrepi, ki se jih bomo morali oprijeti, da bi bolj dosledno izvajali stabilizacijska prizadevanja. Pri nas smo pred leti sicer že sprejeli akcijski program stabilizacije Gradisa, vendar je skozi leta »uporabe« precej izgubil na moči in kar malo pozabili smo nanj.

Ko ga danes prelistavamo, lahko ugotovimo, da je to program, ki kljub letom vendar ni izgubil na aktualnosti. Tudi danes so njegove smernice in naloge skoraj popolnoma primerne za današnje stanje v našem gospodarstvu. Mogoče bi lahko le še dodali, da se moramo v večji meri zavedati dejstva, da stabilizacijsko politiko ne bo mogoče uresničevati brez določenih odpovedi v investicijah, splošni porabi, skupni in osebni porabi in podobno. Za našo družbo pomeni veliko težavo tudi počasno sprejemanje in izvajanje posameznih dogovorov in

samoupravnih sporazumov.

Za našo delovno organizacijo pa bi lahko rekli, da so nam v veliko napoto neizpolnjevanja lastnih dogovorov in sprejetih sporazumov. Kaj vse smo že sklenili, za kaj vse smo se že dogovorili? Potrebno bi bilo veliko več odgovornosti na tem področju, kajti tudi to je stabilizacija, tudi tukaj se najde tisto, kar bo naše gospodarstvo postavilo na trdnjše naloge. Vsi skupaj bomo s pravilnim razmerjem lahko uspeli, pa ne samo v okviru Gradisa, ampak tudi zunaj njega. Stabilizacija je potrebna za celotno družbo in tako, kot bomo reševali probleme v delovni organizaciji, moramo ukrepati tudi v svojih krajevnih skupnostih in občinah. Le prizadevanja na vseh področjih bodo prinesla ustrezne rezultate. Zato — stopimo skupaj in pomagajmo uresničiti smernice, ki nam jih daje akcijski program stabilizacije za naš Gradis in širši program za našo družbo.

Člani informacijskih skupin v naših TOZD

V našem pravilniku o informiranju v Gadisu so označene tudi informacijske skupine kot ena izmed oblik, preko katerih naj bi potekalo obveščanje delavcev. Dolgo časa je bilo potrebno, da bi bile te skupine res ustanovljene in nekatere so med tem časom že kar lepo zaživele, ko se ponekod druge niso niti še ustanovile. Letos smo organizirali prvi izobraževalni seminar za člane teh skupin, vendar se ga je udeležilo manj kot polovica članov. Mogoče je vzrok ta, da smo izbrali čas izobraževanja v okviru ostalih seminarjev, lahko pa rečemo, da je bila ponekod prisotna tudi nezainteresiranost tistih, ki naj bi te člane poslali na seminar. Kakorkoli že, danes objavljamo seznam vseh članov informacijskih skupin, tako da veste, kdo je v vaši TOZD zadolžen za obveščanje.

TOZD OGP:
Alojz Praček
Štefan Rac

TOZD KO Maribor:
Ljuba Požar
Franc Vnuk
Janez Raušl

TOZD GE Maribor:
Marjan Starovasnik
Antonija Košti
Franjo Štromajer

TOZD GE Jesenice:

Štefan Žemva
Stanislav Beguš
Marija Kramer
Dušanka Milenković
en član OOKK

TOZD GE Ravne:
Ludvik Rudolf
Pavel Ring
Ilija Ereiz

TOZD Železokrivnica:
Klenovšek Anton

TOZD KO Ljubljana:

Franjo Hajdinjak
Franc Rode
Brane Trselič
Franc Rakun

TOZD Projektivni biro Ljubljana:
Simon Fišer
Tomaž Martelanc
Jure Malešević
Jana Umnik

Ta seznam objavljamo zato, da boste vedeli kdo v vaši TOZD skrbi za vašo obveščenost in povezavo z oddelkom za informacije na ravni delovne organizacije.

TOZD GE Celje
Vili Jazbec
Zlatko Otomanček
Karolina Vodopivec

TOZD GE LJUBLJANA — OKOLICA

Rajko Ivič
Vinko Damjan
Nada Simončič
Zmago Bračun
Dušan Zavodnik

TOZD Nizke gradnje:

Ivanka Golob
Jani Klančar
Vlado Kaube

TOZD Strojno prometni obrat:

Janez M. tinčič
Ernest Moser
Ludvik Šnajder

TOZD LIO Škofja Loka

Leopold Ilovár
Franc Čegnar
Nada Aleš
Franc Tehovnik
Anton Demšar
Irena Mlakar
Franc Kumer

TOZD GE Gradnje Ptuj:

Emil Korenjak
Hilda Prosenjak
Evgen Požgai
Milica Peharda
Franc Ivanuša
Julij Gjurasek
Romana Goljat

TOZD GE Koper:

Sonja Mislej
Anton Franderajh
Sonja Barut

TOZD GE Ljubljana:

Janko Miklavžin
Vojislav Antič
Milenko Nikič

Željko Humer — predsednik republiškega odbora sindikata gradbenih delavcev Slovenije

Čeprav sem ga poznala že prej, čeprav sem ga srečevala z marsikaterga nastopa na tem ali onem sestanku, sem vseeno razmišljala katera vprašanja naj izberem, da ga bomo vsi čimbolj poznali. To je tudi osnovni namen tega sestanka, kajti Željka Humerja moramo vsi gradbeni delavci poznati. Je predsednik RO sindikata gradbenih delavcev. Naj ga na kratko predstavim.

Rodil se je v Novi Gorici, leta 1934. Tam je tudi obiskoval osnovno šolo in srednjo šolo. Kot izreden študent ob delu je končal višjo tehniško varnostno šolo in dobil naziv varnostni inženir. Dela kot vodja kadrovske službe v SGP-Gorica Nova Gorica ter je vsestransko družbeno in politično delaven.

Naše bralce zanimajo tvoji pogledi na stanje slovenskega gradbeništva in naloge, s katerimi se boste soočili v vodstvu sindikata slovenskih gradbincev.

Naše gradbeništvo v Sloveniji, ki se je po vojni graditvi hitro razvijalo in doseglo velike uspehe, je začelo v zadnjem času nekoliko zaostajati za celotnim gospodarstvom. Produktivnost stagnira.

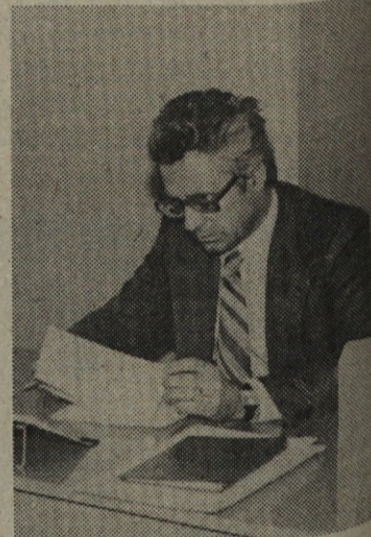
Med vzroke padanja produktivnosti dela prav gotovo sodi tudi vprašanje zaposlovanja. Z delavci pred leti ni bilo težav. Zaradi vsesplošnega napredka pa postaja zaposlovanje ustreznih kvalifikacijskih struktur ovira pri izpolnjevanju

nalog, ki jih imamo gradbinci. Iz naših vrst odhajajo zidarji in tesarji ter se zaposlujejo v drugih panogah, kjer imajo boljše delovne pogoje. Zato se bomo tudi v sindikatu zavzemali za odstranjevanje teh ovir, ki povzročajo motnje v zaposlovanju, pa tudi tistih vprašanj, ki so širšega pomena.

To bomo dosegli s povečano skrbjo za izobraževanje, da bo gradbeniški poklic bolj vabljen, da bodo mladi videli možnosti afirmacije in napredovanja. Prav tako morajo biti vlaganja v mehanizacijo primerna stopnji modernosti opreme v drugih panogah v naši družbi. S tem pa bomo izboljšali tudi delovne pogoje. Čeprav navajam to kot poslednje, vendar zato s posebnim poudarkom, je treba izpopolniti družbenopolitično in samoupravno delovanje. Zato ne sme biti žal časa in sredstev. Odločitve, ki jih bomo sprejemali ob tej dejavnosti, naj bodo vedno plod večine in s tem zadovoljstva predvsem zato, ker se bo vsak čutil, da je resnično upravljal.

Kako pa je v gradbeništvu ta čas glede del?

Po podatkih splošnega združenja za gradbeništvo in IGM se je povečal obseg del v gradbeništvu letos za 51 %. Vse to pa zahteva od gradbeništva večjo angažiranost in tudi potrebo po večji zaposlenosti. Gradbinci, pa ne iščemo le v tem rešitev, ker dobro vemo, da je veliko vprašanje kje dobiti delavce.

Željko Humer

Zato so v teku v naših delovnih organizacijah velika prizadevanja za industrializacijo vseh del. Tudi boljše organiziranost je rešitev. V tem pogledu lahko rečem, da od naših pristopov k povezovanju gradbeništva za spoznanje konkretnih ukrepov. Nismo še veliko storili in veliko nas čaka.

Rad pa bi le izpostavil nekaj pomembnih ugotovitev kot vzrok problemov s katerimi se srečujemo gradbinci in ki se odražajo v ekonomskih rezultatih pa tudi produktivnosti dela.

(Nadaljevanje na 15. strani)

Zadovoljni rezultati poslovanja v začetku leta

Predno bodo znani rezultati poslovanja za prvo polovico letošnjega leta bosta minila še dobra dva meseca, zato je prav, da na kratko pogledamo in ocenimo rezultate, ki smo jih dosegli v štirih mesecih letošnjega leta.

Obseg del

Do sedaj ustvarjena vrednost proizvodnje znaša 1.739 mio din. Po odbitku obrtniških del in izdelanih storitev drugih v skupni višini 511 mio din je vrednost naše lastne proizvodnje 1.228 mio din.

I—IV 79 I—IV 78

Sestavina	I—IV 78	GN 79	I—IV 79	I—IV 78	GN 79
Vrednost proizvodnje	1.238	5.791	1.739	140	30
Obrtniška dela	250	1.204	370	148	31
Izdelane storitve drugih	92	483	142	154	29
Vrednost lastne proizvodnje	896	4.104	1.228	137	30
Efektivne ure (v tisočih)	4.409	14.443	4.652	106	32
Zaposleni	6.950	7.389	7.291	105	99

Iz zgornje preglednice je razvidno gibanje obsega del izražene za vrednostjo proizvodnje efektivnimi urami in številom zaposlenih. V primerjavi z lanskim obdobjem se je vrednost proizvodnje povečala za 40 % in vrednost lastne proizvodnje za 37 %. Če upoštevamo povečanje

cen za skoraj 17 % je vrednost lastne proizvodnje večja za 17 % in dosega 30 % načrtovane vrednosti za letošnje leto. Opravljeno je bilo 4.652 tisoč efektivnih ur pri povprečno 7.291 zaposlenih delavcih. Zaposleni delavec je opravil 160 efektivnih ur na mesec. Število zaposlenih

delavcev se je povečalo za 5 %, število opravljenih efektivnih ur za 6 %.

Produktivnost izražena z vrednostjo proizvodnje na efektivno uro je 264 din. Lani je bila 203 din. Nominalno se je produktivnost povečala za 30 % z upoštevanjem porasta cen pa je večja za 11 %. Beležimo

nekoliko manjši porast kot je porast obsega del.

Delitev dohodka

Ko k realizaciji prištejemo razne izredne prihodke dobimo celotni prihodek. Ta je znašal v štirih mesecih 1.782 mio din. Razdelili pa smo ga takole:

I—IV 79 I—IV 78

Sestavina	I—IV 78	GN 79	I—IV 79	I—IV 78	GN 79
Celotni prihodek	1.227	6.096	1.782	145	29
Porabljena sredstva	866	4.310	1.255	145	29
Dohodek	361	1.786	527	146	29
Obveznosti	112	469	161	144	34
Čisti dohodek	249	1.317	366	147	28
Osební dohodki	195	857	261	134	30
Ostanek čistega dohodka	54	460	105	193	23

Celotni prihodek porabljena sredstva in dohodek imajo izredno enakomeren porast in enako doseganje načrtovanih vrednosti. To pomeni, da ostaja ekonomičnost taka kot je bila v lanskem obdobju. Lahko smo zadovoljni saj smo predvsem v lanskem letu vse prevečkrat ugotavljali, da se nam ekonomičnost slabša.

Doseženi dohodek je 29 % celotnega prihodka. To je nekoliko boljše od načrtovanega razmerja in tudi od lanskega dosežka.

Obveznosti, ki se pokrivajo iz dohodka so večje za 44 % in znašajo 161 mio din.

Čisti dohodek v znesku 365 mio din lahko razdelimo le na osebni dohodek in ostanek čistega dohodka. Za osebne dohodke smo do sedaj namenili 261 mio din ali 15 % celot-

nega prihodka. Povečali so se za 34 % in dosega 30 % načrtovanih. Porast osebnih dohodkov zaostaja za rastjo dohodka, kar je v skladu s priporočilom skupščinske resolucije. Vsi vemo, da smo pri delitvi dohodkov odvisni od sprejetih internih meril. Le-ta so odvisna predvsem od doseženega uspeha — to je D/ph. V aprilu doseženi D/ph dopušča našim TOZD osebne dohodke v višini 258 mio din, dočim so za njih namenili 247 mio din.

Ostanek čistega dohodka je 105 mio din. Del tega ostanka je namenjen za prispevek za stanovanjsko izgradnjo, za nekatere obveznosti in za sklade.

Po štirih mesecih dela smo z doseženim lahko zadovoljni in so nam rezultati spodbuda za naše nadaljnje delo.

Za dela v tujini se dogovarjamo s predstavniki dežel v razvoju: v Gradisu so bili prejšnji mesec iraški gospodarstveniki — Ahmad H. Hamza, Josuif Nuri Mahmont, Sahim Mahdi Hussain

Strojniki-upravljalci nove mehanizacije v Amari

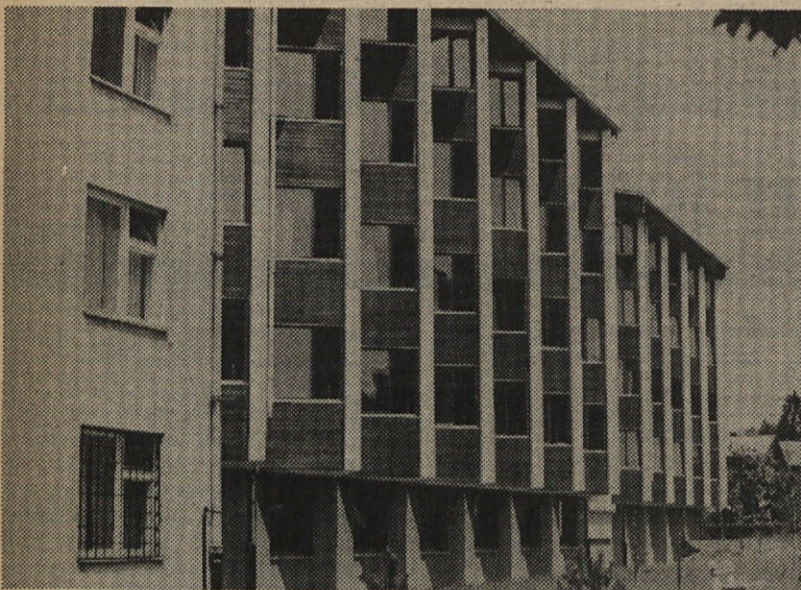
Strojniki iz SPO v Iraku

Kjer prevzame delo naše podjetje Gradis, so vedno soudeleženi tudi strojniki. Brez prisotnosti mehanizacije praktično ni več gradbišča.

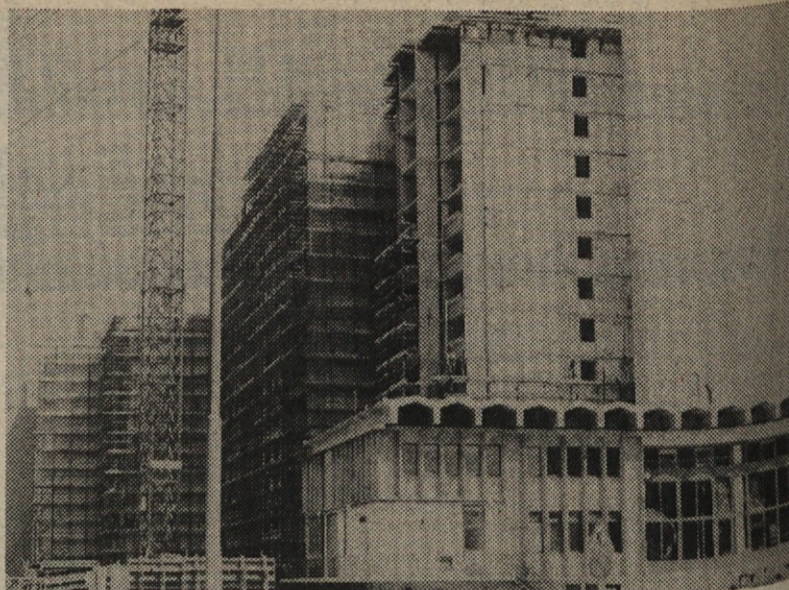
Gradis je prevzel delo v daljnji azijski državi Irak. Kot je že znano, gradimo most blizu kraja Amare. Prva skupina strojnikov je odšla pred tremi meseci. Za njimi je obdobje, v katerem so se že navadili na podnebje, ljudi in delo v drugačnih pogojih, kot so doma. Moramo priznati da je začetek največkrat težak, toda z dobro voljo in korajžjo bodo opravili zaupano delo. Vemo, da ni samo prisotno podnebje ter pogoji dela ampak še nekaj čisto osebnega — človeškega in to je domotožje.

Kot smo različni ljudje, tako tudi različno prizadene domotožje posameznika. Kako premostiti, je zaenkrat še odprto vprašanje. Premagovanje domotožja vsaj delno (kar sigurno ne zadostuje) poteka po starem načinu z medsebojnim dopisovanjem. Tak način je preskromen, tem ljudem bo treba nuditi nekaj več. Poskrbeti bo treba za širšo obveščanje o dogajanjih v kolektivu SPO in tudi delovne organizacije Gradis.

Vesti, na kakršenkoli način posredovane, bi jih hrabrile, posebno tiste, ki imajo večji problem z domotožjem.

Novi samski dom v Celju je lepe zunanosti in je tudi zelo komforten

Stanovanjski bloki v soseski Nova vas v Celju

Celjski Gradis je močno prisoten na svojem območju

Da je letošnja zima bila resnično neugodna za gradbince so čutili tudi v našem tozdu v Celju. Zaradi izpada realizacije v mesecih januar in februar je celotni prihodek znašal samo 129,3 milijonov dinarjev, kar predstavlja 22 % planirane vrednosti celotnega prihodka za letošnje leto.

Usmeritev v stanovanjsko gradnjo

Dohodek, ki predstavlja razliko med celotnim prihodkom in porabljenimi sredstvi je znašal 32,4 milijonov dinarjev. Dosežen je bil samo 26 % v primerjavi s planom. Vzrok za to razliko je povečanje porabljenih sredstev in zalog nedokončane proizvodnje. Povečanje zalog nedokončane gradnje je rezultat usmeritve v stanovanjsko gradnjo za tržišče. Če bi upoštevali del nedokončane proizvodnje, ki odstopa od planiranih zalog, bi se povečal dohodek za 23,0 milijonov dinarjev in bi znašal indeks v primerjavi s planom 45 %. Čisti dohodek je bil dosežen v vrednosti 24,7 milijonov dinarjev in je v primerjavi s planiranim indeksom 25, kar predstavlja četrtno planiranega čistega dohodka in je po dinamiki zadovoljivo.

Osební dohodki so bili doseženi v znesku 18,8 milijonov dinarjev in so v skladu z internimi merili in določili resolucije in predstavljajo planirani delež v strukturi čistega dohodka. Osební dohodki naraščajo v skladu s

produktivnostjo in porastom dohodka.

Ukrepi za boljše poslovanje

O tem kakšen program ukrepov je pripravljen, da bi dosegli dohodek zastavljen v planu in da bi izboljšali poslovanje je več povedal direktor celjskega tozda tovariš Albert PRAPROTNÍK.

»Program ukrepov za izboljšanje poslovanja je naredila naša komisija za učinkovitejšo gospodarjenje, in je dopolnitev že sprejetega stabilizacijskega programa. Ukrepi so naslednji:

— s 1. 7. 1979 se na osnovi pripravljene tehnične obračunske dokumentacije preide na interni obračun ki bo omogočil boljše in učinkovitejšo kontrolo poslovanja.

— Za vse storitve prevozov in storitve SPO je potrebno izposlovati takšen način obračuna, da je na delovnem mestu že takoj izračunana vrednost izvršene usluge,

— gradbena dela naj se privatnim kooperantom oddajajo po enoti dela in le izjemoma po režiji,

— pri demontaži barak je potrebno osvetliti vso pozornost elektro in vodovodno instalaciji,

— na vseh sektorjih je potrebno preiti na akordne obračune,

— komisija za varstvo pri delu naj bi redno enkrat mesečno obiskala vsa delovišča in preverila uporabo in čuvanje zaščitnih sredstev in mate-

riala ter istočasno pregledala tudi urejenost skladišč in gradbišč.

Nibojazni za pomanjkanje dela

»V letošnjem letu je naša angažiranost 108 odstotna z ozirom na plan, tako da ni nobene bojzani, da bi nam dela primanjkovalo.«

Katere objekte trenutno gradite in kaj boste delali do konca letošnjega leta in kaj v drugem letu?

»Da smo se resnično usmerili v stanovanjsko gradnjo nam pove podatek, da bomo letos in naslednja leta naredili čez 1.100 stanovanj. Tako gradimo 250 stanovanj v Celju, ki bodo konec prihodnjega leta že vsa vseljena. Gradimo 200 stanovanj v Šoštanju in Velenju ter 120 v Žalcu. Letos bomo začeli tudi z gradnjo prvih blokov v Novih Jaršah v Ljubljani. Tam bomo zgradili 600 stanovanj. V Celju še delamo upravno zgradbo UJV, in postajo milice telekomunikacijski center Golovec, Javna skladišča, skladišča Kovinotehne, na poslovni stavbi Čuprija gredo dela tudi h koncu in je večji del že vseljen ter dijaški dom.

V Velenju gradimo proizvodne obrate za Rudarsko energetski kombinat in imamo manjše delo tudi v elektrarni Šoštanja. V Žalcu gradimo Dom SLO, prizidek občini in silose za Hmežad, v Trbovlju nadvoz in v Hrastniku skladišče fosofrita za Kemično tovarno, v Rogaški slatini pekarno in blagovnico v Šentjurju.

Prisotni smo tudi na gradbišču sladkorne tovarne v Ormožu, kjer gradimo glavni pogonski objekt.

Ali je prišlo do kakšnih premikov v organizaciji dela pri vas?

»V Celju smo postavili novo organizacijo tozda s katero uvajamo tudi inženiring pri gradnji. Tako, da mi sedaj že skoraj 60 odstotkov realizacije vršimo po sistemu inženiringa.«

Varstvo pri delu ni inšpekcija služba

Kako je z varnostjo pri delu v Celju nam je povedal tovariš Silvo BOŽIČ. »Šele eno leto je preteklo od takrat ko smo varstvo pri delu prenesli s centrale na vsaki tozđ sebe. To je mlada služba in zato smo velikokrat imeli težave pri sami organizaciji dela. Ljudje so na varstvo pri delu iz začetka gledali kot na kakšno inšpekcijsko službo, ki skrbi za stroje. Vendarle počasi že prodira misel, da varstvo pri delu ni tukaj zaradi strojev, temveč zaradi ljudi. Predpogoj naše službe in našega dela je varovanje človeka. Mi varujemo ljudi, ne pa stroje. Učimo ljudi kako uporabljajo zaščitna sredstva in kako naj urejajo gradbišča, da bi njihovo delo bilo čimbolj varno. Razumljivo je, da zato moramo tudi redno preverjati znanje iz varstva pri delu, preverjati uporabo in čuvanje zaščitnih sredstev ter kontrolirati urejenost gradbišč in skladišč.«

Kako je bilo z varnostjo lani in kako letos?

»Lani smo imeli 50 nesreč pri delu. Iz analize lanskoletnih nesreč je razvidno, da se jih je največ zgodilo v ponedeljek in petek. To pomeni nepripravljenost na delo po dveh dneh počitka v ponedeljek oziroma misel na počitek v petek. Analiza dalje pokaže, da se največ nezgod pripeti okoli desete ure, oziroma po malici. Večina naših delavcev zaužije prvi obrok hrane med deveto in deseto uro ko je čas za malico. Po zaužitju hrani postane telo nekaj časa bolj hromo in je zato zmanjšana tudi pozornost delavca. Letos smo imeli že 20 nesreč na delu. Od tega so tri bile kolektivne, to pomeni, da je v nesreči bilo udeleženo dva ali več delavcev. Dve nesreče sta bile težjega značaja.

Ugotovili smo tudi, da se večina nesreč zgodi iz malomarnosti delavcev samih ne pa zaradi odpuščenih varnostnih ukrepov. Ker požarna varnost tudi sodi v varstvo pri delu lahko povem, da smo letos imeli že tudi tri požare.«

Vsi delavci so nastanjeni v samskih domovih

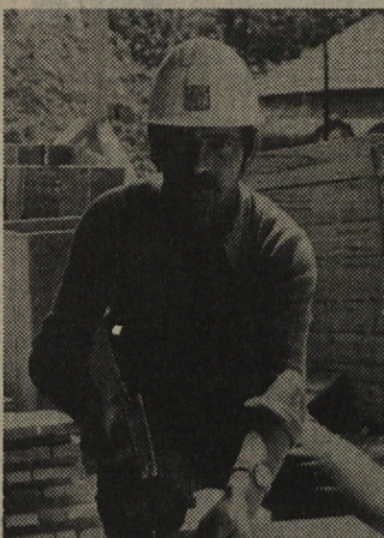
V Celju so se že leta 1975 odločili, da bodo do leta 1980 uredili problem nastanitve delavcev v samske domove kajti 85 % delavcev je iz drugih republik in večina le-teh so samski. Z pospešenim investiranjem je ta problem rešen že koncem lanskega leta. V Velenju je zgrajen dom s 300 ležišči, v Celju pa prizidek že obstoječem samskemu domu, tako da sedaj lahko sprejme 350 delavcev. Novi samski dom v Celju je zelo komforten. V vsaki sobi so tri ležišča, ter vsaka soba ima svojo kopalnico in sanitarije. Zato so te sobe bolj podobne garsonieram. Da je v domu vedno čisto skrbijo snažilke in vsak trakt ima svojo snažilko. Delavec vedno pride v toplo in čisto. V podstrešju tega doma je tudi dvorana, ki lahko sprejme 300 ljudi. V njej je televizija, mize za namizni

tenis, mize za šah itd. Dom ima tudi sobo za sprejem obiskov. Skrb okoli nastanitve samskih delavcev v domove je priredila do tega, da je v Celju nimajo več niti enega delavca v baraki. Vsi so v lepo urejenih domovih. Da so v Celju to dosegli so se zadnja štiri leta odpovedali vsakemu višku.

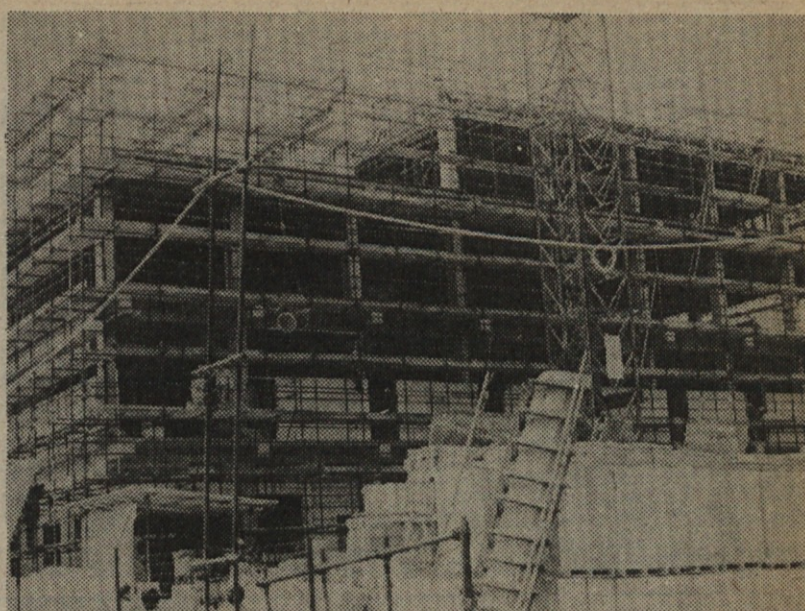
Prehrana delavcev je urejena, da delavci dobijo bone za družbeno prehrano, na gradbišča vozimo hrano s kombiji. Hrana je v povprečju zadovoljiva, tako da ni večjih pripomb na le-to.

Kar se tiče stanovanj, so se v Celju odločili, da dajejo večji poudarek posojilom za individualno stanovanjsko izgradnjo. Zato ker so zadnja leta vse investirali v samske domove in zaradi stalnega dotoka novih ljudi je stanovanjski problem velik. Stanovanjski problem postane tudi tisti delavec iz samskega doma ki se poroči. Na stanovanje se čaka najmanj tri leta. Sedaj je 35 prošenj za stanovanje.

V Celju so se odločili tudi za združeno gradnjo. Podjetje kupi večjo parcelo in jo potem razdeli na manjše in naredi hišice do četrte

Marko Kesedić, KV tesar, dela na izgradnji stanovanjske stolpnice v Celju

Gradnja telekomunikacijskega centra Golovec v Celju

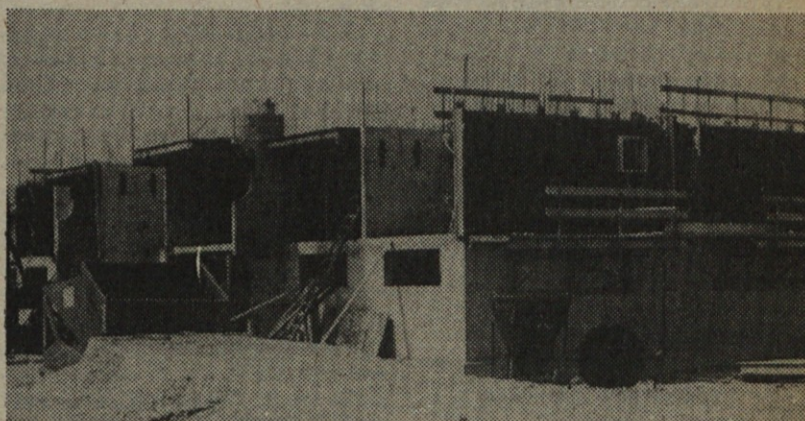
faze. Naprej pa dela vsak posameznik sam. Parcel in hišico do četrte faze potem vsak plača s posojilom, ki ga dobi za individualno gradnjo. Tako v Žalcu že stoji 10 takih hišic, v naslednjem letu pa bodo začeli z gradnjo 13 hišic v Šentjurju pri Celju.

Zmanjšana fluktuacija

Celo vrsto let je v Celju zelo močna fluktuacija. Bila so leta ko je fluktuacija iznašala tudi 85 odstotkov. Lani se je le-ta zmanjšala samo

na 14 odstotkov, kar je za gradbeništvo izredno nizek odstotek. Sedaj v Celju skupaj z vajenci zaposlujejo 842 delavcev.

Nenehna skrb za dvigovanje družbenega standarda — izgradnja samskih domov, urejena zdravstvena služba, saj v Celju imajo tudi svojo ambulantno in urejena prehrana — je med ostalim tudi pozitivno vplivala na zmanjšanje fluktuacije. Dejstvo je, da delavec običajno ne zapušča podjetja v katerem se počuti varnega in v katerem dovolj skrbijo zanj. C. Pavlin

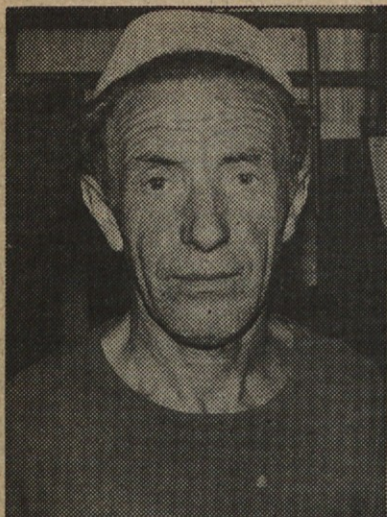
Pričetek del na eni od dveh stolpnic v Celju

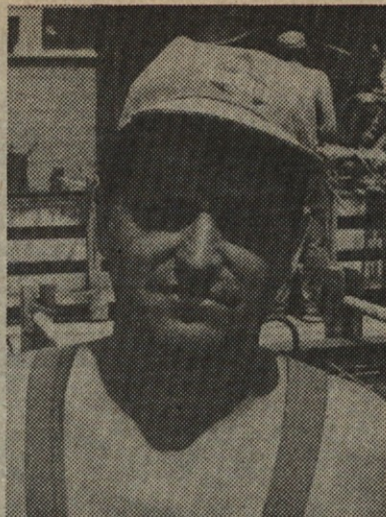
Poslovna stavba Čurpina v Celju je dokončana

Del stanovanjske soseske Nova vas v Celju je že zgrajen

Julij Martinis

Ale Džaferović

Milan Lajevec

Preventivni rekreativni oddih je potreben

Skupina delavcev Kovinskih obratov Ljubljana in Obrata gradbenih polizdelkov Ljubljana je bila od 21. do 30. maja na preventivnem rekreativnem oddihu v Plavi laguni v Poreču. Da sta tak oddih in rekreacija potrebna ne pa luksuz, ali v nič vržen denar so v teh dveh tozkih spoznali že zdavnaj in so takšni aktivni odmori postali že vsakoletna praksa. Letošnja rekreacija v Poreču je bila izredno organizirana. Tak aktiven odmor vpliva predvsem na:

- vzdrževanje in obnovo funkcionalnih sposobnosti celotnega organizma,
- zmanjševanje mišične in živčne napetosti,
- zaviranje procesa staranja,
- zmanjševanje prevelike telesne teže in
- bistveno povečanje obramb-

nih in delovnih sposobnosti organizma.

Udeleženci letošnjega preventivnega oddiha so izredno zadovoljni z vsem, kar je bilo v Poreču. Kako je bilo so nam povedali nekateri od njih.

JULIJ MARTINIS, KO Ljubljana: »Sem že 31 let pri Gradisu in sem izredno zadovoljen, da sem tudi jaz letos prišel na vrsto za rekreativni oddih v Poreču. Bili smo nameščeni v hotelu »Delfin«, ki je namenjen predvsem takemu aktivnemu oddihu, kajti ima vse potrebne športne pripomočke od trim kabineta, zunanjih igrišč, bazena za plavanje in še vrsto drugih športnih rekvizitov.

Bil sem najstarejši v naši skupini, saj sem rojen 11. 11. 1923. leta. Zato mi je takšna rekreacija tudi izredno pomagala. Za deset dni, kolikor smo bili v Poreču, smo imeli

narejen podroben program za vsakodnevno vadbo. Tako smo imeli dvakrat dnevno, dopoldne in popoldne po dve uri, oziroma dve uri in pol rekreacije. Lahko smo se športno udejstvovali skoraj v vseh panogah.

Ker smo imeli izredno srečo tudi z vremenom, saj je bilo toplo kot v sezoni, se je morje toliko segrelo, da smo se lahko kopali tudi v njem. Vsa leta dosedaj sem se bal vode in zato tudi morja, ter nisem šel globlje kot do kolena v vodo. Sedaj sem ta strah čisto premagal in lahko plavam tudi v globoki vodi. Za to imajo največ zaslug moji sodelavci, ki so vložili ogromno truda, preden sem se naučil plavati.

Z organizacijo sem izredno zadovoljen, saj je resnično vse bilo na visoki ravni. Vse je bilo odlično, od bivaljšča in hrane, ki je bila izredna in smo za vsak obrok imeli tri jedi na izbiro, tako da je tudi najbolj izbirčen, najdel hrano zase, do športne rekreacije, katero smo imeli štiri do pet ur na dan.

Zato so tako organizirani oddihi samo za pozdravit, saj je meni bilo tako všeč, da bi šel tudi drugo leto, če bi seveda bilo to možno.

ALE DŽAFEROVIĆ, OGP: »V Poreču je bilo odlično. Imali smo prekrasno vrijeme, kao u najvećoj sezoni. Takvi odmori su vrlo potrebni za radnike koji neprestano rade na jednom mjestu u stojećem položaju i sa malo kretanja. Ja sam poslije ovih deset dana provedenih na moru kao preporođen.

Imali smo izvanrednu hranu i dobro organizirano sportsku rekreaciju. Pored trim kabineta u hotelu još smo koristili zatvoreni bazen

Zahvala

Druženopolitične organizacije, samoupravni organi in predvsem krajanje krajevne skupnosti heroja Šercerja, Maribor, se iskreno in nadvse prisrčno zahvaljujemo GIP GRADIS TOZD Kovinski obrati Maribor za izredno razumevanje, ki so nam ga izkazali s podpisom samoupravnega sporazuma o sofinanciranju srednjeročnega programa razvoja naše krajevne skupnosti v znesku 30.000,00 din. Prav tako se iskreno zahvaljujemo za vse druge oblike stalne pomoči, ki nam jo ob velikem razumevanju vodstva TOZD in samoupravnih organov nenehno izkazujejo.

Globoko cenimo tovrstno sodelovanje v prepričanju, da pomeni vsestransko podporo našim prizadevanjem za nadaljnji še uspešnejši in hitrejši razvoj krajevne skupnosti in uresničevanju načel zadovoljevanja skupnih potreb in interesov delavca — občana.

TOZD Kovinski obrati Maribor želimo v njihovih prizadevanjih za uspešno gospodarjenje veliko nadaljnjih uspehov.

Iskrena hvala!

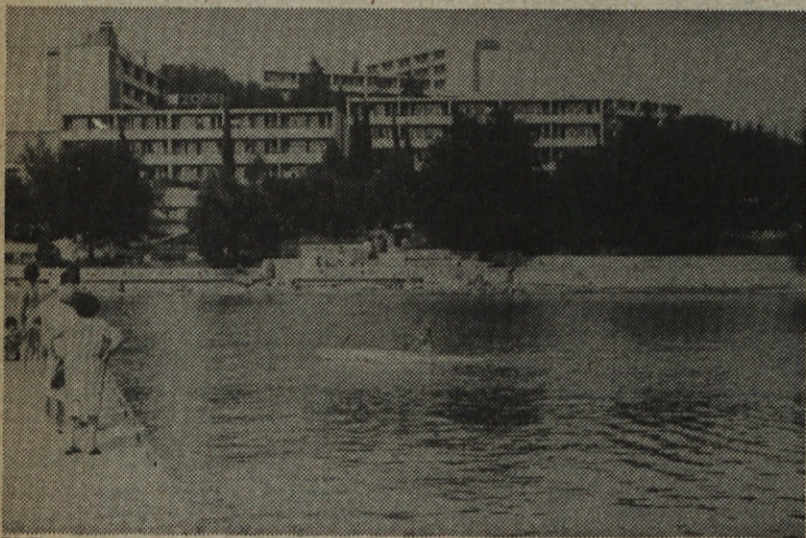
Za KS heroja Šercerja:
Mario Hercec,
tajnik samoupravnih
organov KS

njih nekoliko dana voda ugrijala čak na 23 stupnja. Imali smo na raspolaganje čamce za veslanje, igrali smo stolni tenis i tenis, gađali smo s zračnom puškomo, balinali smo također, tako da sportskih aktivnosti nije manjkalo.

Upotreba svih sportskih terena i rekvizita je bila uračunata u cijenu za svakog pojedinca. 2.800,00 dinara, koliko je sindikat dao za svakoga od nas za deset dana u Poreču, je dobro uloženi novac, jer se smanjuje mogućnost profesionalnih oboljenja, a povećala se je radna sposobnost svih nas.

MILAN LAJEVEC, KO Ljubljana: »Takšen oddih, kot je bil letos v Poreču, je samo za pohvaliti. Bilo je zelo koristno in predvsem zdravo. Mnogi delavci se še ne zavedajo koristnosti takšnih rekreativnih oddihov in odklanjajo, da bi šli v Poreč, ker se jim žal zdi žrtvovati 4 ali 5 dni svojega letnega dopusta. Ko bi vedeli, kako je to koristno in kako se človek čisto drugače počuti po takšem oddihu, bi šli prav vsi, za katere so ugotovili, da so potrebni takšne preventive. Ker delam stoje, moje noge največ trpijo. Zato sem že večkrat imel bolečine v nogah. Na morju pa jih po nekaj dneh sploh nisem čutil, tako dobro mi je dela športna aktivnost.

Sam sem se udeleževal prav vseh športnih panog, kar je tudi edino pravilno, ker je tudi program narejen tako, da so vsi deli telesa enako obremenjeni.

NOVI IZPLAČILNI LISTKI ZA OD

Spomladi letošnjega leta je bila imenovana delovna skupina, ki naj bi pripravila predlog za prehod na nov način prikazovanja izplačanih osebnih dohodkov delavcem, torej nov plačilni list. Ta naj bi bil bolj razumljiv delavcem in tudi bolj popoln.

Do konca leta 1979 bo pripravljen nov izplačilni list OD, prehod obdelave obračuna osebnih dohodkov na naš računalnik FACOM in obdelana kadrovska evidenca na računalniku. Pa poglejmo malo bližje novo obliko izplačilnega listka. Na tem listu bomo imeli podatke o osebnem dohodku in izplačilih o materialnih stroških.

Osební dohodek se bo razdelil takole:

1. 1. Iz rednega dela:

- OD po času
- OD po učinku
- OD po učinku %
- OD po uspehu
- OD po uspehu za preteklo leto

— OD za minulo delo

- nadure po 78. členu po času
- nadure po 78. členu po učinku
- nadure po 78. členu po učinku %

— druge nadure po času

- druge nadure po učinku
- druge nadure po učinku %
- nočno delo
- nedeljsko delo
- praznično delo
- posebni pogoji dela
- prekinitve 100 %
- prekinitve 80 %
- prekinitve 70 %
- solidarnostno delo

1. 2. Nadomestila:

- letni dopust
- prazniki
- izredni plačani dopust
- boleznina do 30 dni
- boleznina nad 30 dni

- izobraževanje
- refundacije
- plačani izostanki
- neplačani izostanki
- neopravičeni izostanki

1. 3. Druga izplačila:

- honorarji
- inovacije
- nagrade
- odpravnine
- regres
- otroški dodatek

2. Izplačila iz materialnih stroškov:

- terenski dodatek
- dodatek za ločeno življenje
- znižane dnevnice
- prevoz na delo
- kilometrina

3. Odtegljaji so razdeljeni na zunanje in notranje odtegljaje.

K zunanjim odtegljajem spadajo:

- posojila
- sodne prepovedi
- krajevni samoprispevek
- zavarovalnine

K notranjim odtegljajem pa spadajo:

- stanarina
- hranarina
- članarina ZK
- članarina sindikatov
- BVP
- solidarnostno delo.

Za odtegljaje so se v delovni skupini dogovorili, da bodo vsa posojila, sodne prepovedi, zavarovalnina in krajevni samoprispevek prikazali na izplačilni listi v enem znesku, ker bi drugače postala izplačilna lista prevelika.

Seveda pa bo potrebno ta osnovni koncept novega izplačilnega lista še dodelati in ga prilagoditi izplačevanju v celotnem Gradisu. Predlog novega obračuna OD bi moral biti že izdelan, tako da bi lahko začeli že z izdelavo programov za računalnik.

Ivanka Pogačnik

Nekoč je bilo več tovarištva

Junija letos je odšla v zaslužen pokoj dolgoletna gradisovka iz TOZD Celje tovarišica Ivanka Pogačnik, vodja splošnega in kadrovskega oddelka. Odšla je v pokoj, vendar še ni zapustila Gradisa. Delala bo še nekaj časa po štiri ure na dan in tako pomagala s svojim znanjem in dolgoletnimi izkušnjami.

»Odhajam v pokoj z občutki, da so me vsi imeli radi tako, kot sem jaz imela Gradis rada. Vendar ob tem žalostno ugotavljam, da tistega Gradisa, ki je bil včasih, tudi še pred šestimi ali sedmimi leti, danes ni več. Danes so drugačni časi kot so bili takrat, 1955. leta, ko sem prišla v podjetje. Danes je vse manj tovarištva. Boljši standard, ki ga imamo danes, duši tovarištvo in izpodriva čustva. V težkih pogojih, v kakršnih smo delali nekoč, se je tovarištvo in pripravljenost za sodelovanje bolje poznalo. Bila sem tudi borka v drugi svetovni vojni in tudi takrat je bilo več prijateljstva kot ga je danes. Vezi med ljudmi se danes rahljajo, vsak posameznik največkrat gleda le svojo korist in se bore malo zmeni za težave, katere ima njegov sodelavec. Pozabljam na tiste drobne osebne stvari, ki so tudi zelo pomembna sestavina našega vsakodnevnega življenja. Ljudje smo se spremenili. Vsak se zapira vase. To se opazi v podjetju, kot tudi izven njega. Če npr. primerjam letovanja v naših počitniških domovih nekoč in danes, lahko rečem, da smo nekoč vsi bili v počitniškem domu kot ena družina, danes pa vsak živi bolj sam zase.

V Gradisu sem prišla 1955. leta čisto po naključju. Takrat sem bila zaposlena pri Okrajnem ljudskem odboru Šoštanj. Tako sem se v Šoštanju spoznala s tovarišem Cepušem, ki je takrat bil sekretar pri gradbeni enoti Šoštanj in me je enkrat med pogovorom povabil, da pristopim Gradisu. Ko je bil ukinjen

Okraj Šoštanj, bi morala iti v službo v okraj Celje, ker pa sem želela ostati v Šoštanju, sem sprejela ponudbo tovariša Cepuša in se tako priključila gradbeni enoti Gradis Šoštanj. Začela sem v personalnem oddelku in v tem ostala do upokojitve.

Takrat smo delali pod težkimi pogoji, v gradbeništvu pa je bilo še toliko težje. Začela se je gradnja I. faze termoelektrarne v Šoštanju, na kateri je bilo zaposleno 1.300 ljudi. Personalni oddelki pa je bil dokaj neurejen in je bilo potrebno začeti skoraj od kraja. Do preselitve v Celje 1961. leta sem opravljala vsa personalna dela v Šoštanju. Takrat smo delali težko, naporno, v slabih pogojih, vendar so medsebojni odnosi in tovarištvo bili na veliko višji ravni kot so danes, pa čeprav so pogoji dela neprimerljivo boljši. Danes zelo pogrešam tisto toploto na delovnem mestu, ki nam je velikokrat pomagala premagati prenekatero oviro.

1962. leta sem imenovana za vodjo splošnega in kadrovskega oddelka, ki sem ga vodila do 1. junija letos oziroma do upokojitve. Na Gradisu me veže veliko lepih stvari. Razumljivo je, da so bile tudi težave, vendar smo le-te vedno znali premagovati. Gradis je bil moj drugi dom in zato me upokojeitev toliko bolj prizadene. Na koncu moram povedati še nekaj mladim, ki prihajajo v naš kolektiv. Zaslužek in ne vem kakšen standard ne smeta dušiti tovarištvo in medsebojne odnose v kolektivu. Sodelovanje je osnova dobrega počutja vsakega posameznika in uspešnega poslovanja podjetja. Zato naj se sodelovanje v Gradisu še naprej krepi, ne pa ruši.

Ob upokojitvi želimo tovarišici Ivanki Pogačnik vsi člani kolektiva posebno pa ožji sodelavci GE Celje, še veliko zdravja in življenjske radosti tudi v nadaljnjem življenju. cp

Za opravila nalog v Iraku je potrebna sodobna mehanizacija

Pojasnila v zvezi z novimi predpisi o zaposlovanju upokojencev

Spremembe in dopolnitve zakona o delovnih razmerjih in zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, objavljene v Uradnem listu SRS št. 30/78, prinašajo pomembne novosti na področju zaposlovanja upokojencev in uživanja pokojnine med ponovno zaposlitvijo. Obe zakonski noveli predstavljata celotno ureditev tega področja s tem, da zakon o delovnih razmerjih določa pogoje, kriterije in postopek zaposlovanja upokojencev, zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju pa ureja posledice sklenitve delovnega razmerja na prejemanje pokojnine in pravice upokojenca po prenehanju delovnega razmerja.

Osnovni cilj nove ureditve je, omogočiti delavcu, da v skladu s potrebami in interesi temeljne organizacije ostane aktiven toliko časa in v takem obsegu, kot mu to dopuščata njegovo zdravstveno stanje in delovna zmožnost, pri tem pa odpraviti obstoj in onemogočiti možnost pridobitve dvojnega statusa, t. j. upokojenca in delavca v združenem delu. Po novi ureditvi torej nihče ne more biti več upokojenec in delavec v združenem delu oziroma prejemati osebni dohodek ter pokojnino hkrati.

V šestih mesecih od uveljavitve obeh zakonov se morajo vsi zaposleni upokojenci odločiti, ali ostanejo še naprej v delovnem razmerju in se za ta čas odpovedo uživanju pokojnine ali pa prenehajo biti delavci v združenem delu.

V istem roku so tudi temeljne in druge organizacije združenega dela dolžne ponovno proučiti, ali pri njih še obstaja potreba, da delavec, ki že izpolnjuje pogoje za polno osebno pokojnino in je še v delovnem razmerju, nadaljuje z delom in na katerih delih oziroma nalogah. Zakon ni določil nobenih omejitev in bodo reaktivirani bivši upokojenci kakor tudi delavci, ki so dosegli polna leta za pokojnino, pa se niso upokojili, lahko opravljali kakršnakoli dela oziroma naloge v TOZD — torej tudi dela oziroma naloge individualnega poslovnega organa ali druga dela oziroma naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi. Pač pa je pristojni organ temeljne organizacije dolžan, da na podlagi danih razmer v TOZD in v skladu s kadrovskimi potrebami ugotovi, da sta temeljna organizacija in delavec, ki se bo odločil, da ostane še naprej v delovnem razmerju, soglasna, da delavec nadaljuje z delom oziroma v nasprotnem primeru sprejme ustrezni sklep o prenehanju delovnega razmerja delavca, ki je dosegel pogoje za upokojitev.

Temeljne in druge organizacije združenega dela morajo prav tako

proučiti in se odločiti, katera dela v TOZD so taka, da jih bodo lahko opravljali upokojenci po posebni pogodbi o delu. V ta namen morajo ustrezno dopolniti svoje samoupravne splošne akte. V skladu z zakonom o delovnih razmerjih bodo upokojenci namreč lahko opravljali po posebni pogodbi o delu samo tista dela, ki bodo izrecno vnaprej določena v samoupravnem splošnem aktu. Delo po taki pogodbi lahko traja največ 20 ur na teden.

Opravljanje začasnih in občasnih del kakor tudi drugih del po posebni pogodbi o delu ter prejemanje plačila na taki osnovi nima vpliva na uživanje pokojnine upokojenca. Upokojenec pa je dolžan, da od zasluzka, pridobljenega za opravljeno delo po pogodbi o delu, plača posebni davek po stopnji, ki ga je določila občinska skupščina.

Posledica sklenitve delovnega razmerja na prejemanje pokojnine in pravice upokojenca po prenehanju delovnega razmerja

Starostni, družinski in invalidski upokojenec, ki ponovno sklene delovno razmerje ali se obvezno zavaruje po 7. členu zveznega zakona ali začne opravljati samostojno dejavnost, na podlagi katere je zavarovan, izgubi lastnost upokojenca in se mu

za ta čas pokojnina ne izplačuje. Pokojnina se ne izplačuje vse dotlej, dokler traja delovno razmerje, ne glede na to ali gre za delovno razmerje za določen ali nedoločen čas ali delovno razmerje s polnim delovnim časom oziroma krajšim delovnim časom od polnega delovnega časa. Če pridobljena pravica do osebne pokojnine delavcu v času trajanja delovnega razmerja miruje in mu ponovno oživi po prenehanju delovnega razmerja.

Po prenehanju delovnega razmerja se upokojencu začne izplačevati pokojnina in pri tem se čas nove zaposlitve ter osebni dohodek iz take zaposlitve upošteva različno, odvisno od tega, ali upokojenec že ima ali še nima pokojninske dobe.

Če upokojenec nima polne pokojninske dobe (40 oziroma 35 let; 35 oziroma 30 let borci NOV), se mu čas trajanja zaposlitve oziroma zavarovanja ali opravljanja samostojne dejavnosti šteje za odstotno povečanje že uveljavljene pokojnine. To pomeni, da se mu za vsako leto zavarovanja poveča pokojnina za 2 % pokojninske osnove. Prav tako se osebni dohodek iz te zaposlitve vštevja v pokojninsko osnovo in ima upokojenec pravico do ponovne odmere pokojnine.

Če upokojenec že ima polno pokojninsko dobo, se mu osebni dohodek iz zaposlitve lahko upošteva za novo odmero pokojnine. Lahko pa se mu že odmerjena pokojnina za vsako nadaljnje leto zaposlitve poveča za 1 %, vendar največ 5 %.

Upokojenec lahko zahteva ponovno odmero pokojnine, če je bil zavarovan vsaj 6 mesecev v enem koledarskem letu. Pri tem se za izračun poprečja upošteva celotni osebni dohodek iz zadnjih 10 let pred upokojitvijo. Zavarovancu, ki mu je bila že priznana polna pokojnina v višini 85 % od pokojninske osnove, se pokojnina odmeri ali pa poveča že odmerjena pokojnina za 1 % do 5 %, če je z zaposlitvijo po upokojitvi dopolnil polno leto pokojninske dobe.

Po novih predpisih se tudi vojaškim upokojencem v primeru ponovne zaposlitve pokojnina ne izplačuje, razen v dveh izjemnih primerih, ki ju določa zvezni zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju vojaških zavarovancev. Tako se kljub zaposlitvi izplačuje 50 % pokojnine vojaškim invalidskim upokojencem in tistim starostnim upokojencem, ki so pokojnino uveljavili pred izpolnitvijo splošnih pogojev za pravico do starostne pokojnine.

Zdravljenje alkoholizma

Alkoholik začne razmišljati, da bi se morda zdravil in prevzgojil šele, ko zaradi svojega alkoholičnega obnašanja pride v ožjem ali širšem okolju v takšno zagato, da nima drugega izhoda kot zdravljenje. Seveda pa je od razmišljanja o zdravljenju do rehabilitacije zelo dolga pot. Pri nas samo vsak deseti alkoholik, ki pride na posvet v psihiatrično ordinacijo, uspešno zaključi intenzivni del zdravljenja v dispanzerju ali bolnišnici vsi drugi pa s svojimi izrednimi sposobnostmi za manipulacijo tako učinkovito obvladujejo svoje okolje, da lahko še naprej (običajno do smrti) pijančujejo in se obnašajo asocialno.

Osnovna načela zdravljenja

1. Ker ni bolan samo alkoholik, temveč tudi njegovo družinsko in delovno okolje (zato govorimo o zahodni alkoholizmi kulturi), pride v poštev le ekološko zdravljenje, ki sta vanj vključeni tudi družina in delovna skupina.

2. Terapevt sam je brez moči, edino v skupini lahko nekdanji alkoholik spozna svojo dejansko situacijo in dobi spodbude za drugačno življenje.

3. Alkoholik se mora konfrontirati s stvarnostjo svojega alkoholičnega razčlovečenja in začeti v redu delati ter se obnašati socializirano, kajti to je edini način, da mu bo okolje postopoma začelo verjeti. Samo z delom in normalnim obnašanjem si bo spet pridobil naklonjenost svojcev in prijateljev. Samo z delovnimi uspehi se mu bosta dvignila samozavest in samospoštovanje. Kdor pa v teh temeljnih prizadevanjih ne uspe, pije naprej.

4. Ker je alkoholik zaradi dolgotrajnega zaostajanja v svojem intelektualnem in emocionalnem razvoju nazadoval in veliko izgubil na vseh področjih človeškega udeustvovanja, ga moramo aktivirati v tolikšni meri, da bo z nadpoprečnimi prizadevanji med večletno rehabilitacijo nadomestil vse tisto, kar je zaradi sužnosti alkoholu zamudil. Rehabilitacija študenta-alkoholika, ki je zapravil tri leta študija, traja tako najmanj osem let.

Osebnostna rehabilitacija je pogoj za družinsko, obe pa za poklicno in družbeno rehabilitacijo.

5. Da bi nekdanji alkoholik zbral dovolj moči za polno in vsestransko

rehabilitacijo, mora zdravo živeti: trdo delo, intenzivna jutranja telovadba, planinarjenje, opustitev kajenja itd.

6. Med procesom zdravljenja in rehabilitacije se mora nekdanji alkoholik tako spremeniti, da bo »svobodo od« (prisile, ki izvira iz odvisnosti od alkohola) začel preusmerjati v »svobodo za«: graditev aktivnih vezi s svojim družinskim, delovnim in širšim družbenim okoljem, za ustvarjalno delo in spontano aktivnost na različnih področjih človekovega udejstvovanja.

Nekaj spoznanj v zvezi s preprečevanjem alkoholizma

1. Vsak alkoholik je bil najprej družaben, zmeren pivec.

2. Vsakdo med nami lahko postane alkoholik, razen abstinentov.

3. Znanstvenega dokaza o korrupcijski alkohola ni nobenega, medtem pa imamo v SR Sloveniji najmanj 80.000 dokazov (tj. alkoholikov), da alkohol razkrajja posameznika, družino in družbo.

4. Ne vemo še, kakšno je »pitje po pameti«, ki bi vsakega pivca zanesljivo obvarovalo pred alkoholizmom.

Otvorene slavine rasipništva

Ovogodišnja Rezolucija obaveza je organizacije udruženog rada da do kraja prvog tromesečja donesu programe štednje, u kojima će utvrditi mogućnosti za racionalnije korišćenje sirovina, reprodukcijonog materijala, energije. Odgovarajući organi i organizacije takođe je trebalo do tog roka da donesu standarde i propise koji će doprineti štednji energije, sirovine i radnog vremena.

Nedavna analiza odbora za društvenu akciju štednje SK SSRNJ pokazala je da ova obaveza nije svuda ispunjena, da se akcija štednje odvija neravnomerno, različitim tempom, sa više ili manje organizovanosti. Čak su različiti delovi udruženog rada štednju sprovodili različitim intenzitetom. Ponegde je posle prvih uspeha nastajao zastoj, a tome je mnogo doprinelo gotovo rasipničko ponašanje u drugim sredinama i saznanje da se ne »isplati štedeti«.

Pored pozitivnih rezultata koji su postignuti u pojedinim organizacijama udruženog rada, još ima mnogo primera neracionalnog i ekonomski neopravdanog ponašanja. U poslednje vreme — kao jednom od vida štednje — sa pravom se govori o zapošljavanju. Broj novih radnika brže raste u vanprivredni nego u privredi a izuzetno brzo u oblasti pružanja usluga. O nagomilavanju radnika u zajedničkim službama takođe se dosta govori, ali nema prave analize koliko one doprinose uspešnom poslovanju, koliko su viškovi zaposlenih, u koliko meri se finansiraju i dalje kao u budžetskom sistemu. Očigledno je, naime, da radnici beže iz privrede u vanprivredu i zbog neadekvatnog sistema nagrađivanja prema radu, odnosno ukorenjenog starog, budžetskog načina finansiranja ovih delatnosti.

Dobro je poznato da se na radnom vremenu takođe može mnogo uštedeti, ali se vreme u mnogim sredinama još rasipa. Navikama radnika da svoje privatne poslove obave u radno vreme idu »na ruku« mnoge šalterske službe koje rade samo pre podne. U najvećim gradovima poslovno radno vreme organa uprave produženo je i na popodnevne časove, ali u mnogim sredinama još to nije učinjeno. Osim toga, slike velikih redova na tim šalterima koje govore o njihovoj neefikasnosti takođe su još dosta česte.

Kada je reč o vremenu, ne može se zaobići činjenica da se još dosta boluje i odsustvuje sa posla. Pre dve godine, na primer, zbog privremene nesposobnosti za rad izgubljeno

76,5 miliona radnih dana. Stručnjaci su izračunali da bi povećanje proseka efektivnog rada od samog jednog časa značilo efektivni rad više od 28.000 radnika mesečno.

U mnogim organizacijama vlada prava potrošačka groznica, što je karakterističnije za društvene delatnosti, banke i samoupravne interesne zajednice nego za privredu. U prvih devet meseci prošle godine troškovi reprezentacije su povećani za 28, društvenim delatnostima i bankama po 33, a samoupravnim interesnim zajednicama čak za 57 odsto. Reprezentacija se troši kao da to nisu zaradna sredstva, kupuju se skupi pokloni, putuje se u inostranstvo i kada za to nema potrebe. Uvid u ove troškove, radni ljudi po pravilu nemaju, jer se izveštaji o njihovoj upotrebi uglavnom ne podnose.

Sve ovo je dovoljno da se energično postavi pitanje odgovornosti onih koji dižu »rampu« društvenoj akciji štednje, i to u vreme kada se celo društvo zalaže za stabilizaciju privrednih tokova. A stabilizacije — to ne treba ni reći — nema bez ozbiljne štednje. D. BOŽINOVIĆ

Izlet u Kumrovac

Devetnaestu godinu za redom u Kumrovcu, rodnom mjestu druga Tita, okupili su se ferijalci iz cijele naše zemlje.

Devetnaesti skup ferijalaca Jugoslavije tradicionalna je akcija koju organizira ferijalni savez Hrvatske i ferijalni savez Zagreba. Zborovanje se svake godine organizira u povodu dana mladosti i u čast rođendana druga Tita.

Ovogodišnji skup održan je 19. i 20. 5. 1979. s prisustvom od 500 ferijalaca. Veliki značaj akcije daje proslava jubileja 60 godina osnivanja KPJ, SKOJA i Ujedinjenja revolucionarnih sindikata. Ferijalci iz Slovenije, Makedonije, Bosne i Hercegovine i drugih naših republika bili su smješteni u Šator gradu na livadi na rubu Jumrovca. Dva dana trajala je manifestacija mladosti, drugarstva, koja je doprinjela učešće svih ferijalaca u kulturnim, zabavnim i sportskim priredbama, koje su predviđene programom akcije. Obzirom da je u nedelju, 20. 5. 1979. u Kumrovcu održana centralna proslava povodom dana mladosti, svi učesnici zborovanja pridružili su se ovom svečanom skupu. U obilju sportskih takmičenja predviđene su sledeće discipline: mali nogomet, odbojka, potezanje užeta i

bacanje kamena s ramena. Za sportska natjecanja su se prijavili svi predstavnici republika i pokrajina — prisutni na zborovanju. Na tom skupu bili smo i mladi iz Gradiša. Iako je i među našim učenicima dosta ferijalaca a neki sudjeluju čak i u opštinskim organima ovog saveza. Člani predststva občinskog ferijalnog saveta su Nadžib Huseinović i Ivan Brezovec.

N. HUSEINOVIĆ

Mi, što gradimo sve oko sebe, ostavljamo za sobom na tone ugrađenog materijala, dajemo okolini lepši izgled, gradimo stanove i mostove, hale i centrale. Radimo, gradimo i žurimo. Slobodnog vremena imamo malo, pa i toga za sport i kulturu damo. Na tim i sličnim stazama nikad ne zaostajemo; rezultati nisu mali, na svakom susretu puno smo od sebe dali. Dali smo sebi i drugima, dali smo dokaz, da nam ne odaju samo za građenje priznanja nego i za sva ostala znanja.

M. NIKIĆ

Gde je mesto animatora kulture

U svim razgovorima o kulturi u osnovnim organizacijama udruženog rada, neizbežno se pominju tzv. animatori kulturnog života i započinjaju raspre o suštini in pravom smislu njihovog posla. To je i razumljivo, obzirom da je iz iskustva poznato koliko dobra organizacija i uspešno delovanje ljudi »zaduženih za kulturu« može da pripomogne oživljavanju kulturne aktivnosti u radnoj sredini. Oni su često glavni nosioci prodora kulturnih vrednosti, pioniri ostvarivanja izuzetnih zamisli, obuhvaćenih zajedničkom imenom »kultura u udruženom radu«. Oni u tom poslu najčešće ostaju usamljeni, ne uspevši da trajno »animiraju«, radnike postaju prodavci karata za pozorište ili koncerte, ili, u najboljem slučaju, rukovodioci kulturno-umetničkih društava u fabrici. To, ni izdaleka, nije pravi cilj, animatora kulture.

Ono što nedostaje bilo kao preduslov, bilo kao nadgradnja, je, organizovano i stalno (ne kampanjsko!) delovanje svih samoupravnih organa u traženju praktičnih oblika kulturnog života u OOUR. Šta je to sve zapravo kultura u radnoj organizaciji?

U većini radnih organizacija još su nepokolebljive predrasude o kulturi kao nečem ekskluzivnom, dekorativnom, što nema mnogo veze sa proizvodnjom, što »dolazi na red« te »posle«, kada se sve drugo zbrine. Kultura se još gleda kao ukras za prozaičnu svakidašnjicu, kao razbibriga dokonih, kao nešto bez čega se može. Ne samo animatori, već i drugi, svi koje nazivamo samoupravnim i političkim snagama moraju se izboriti da sezanje o kulturi kao sastavnim delu proizvodnje i dohotka, postane opšte. Kultura je, pretpostavka humanizacije rada, radne sredine i formiranja stvaralačke ličnosti. To nije samo koncert ozbiljne muzike, izložba, to je i uređenje radnog prostora, umetničko oblikovanje proizvoda, to je način samoupravnih odnosa, sednica radničkog saveta, odnos prema kolegi sa susednog stroja.

U situaciji kad se na kulturu još gleda usko, većina radnih organizacija ustavne norme i stavove rezolucije iz ove oblasti, »sprovodi« zapošljavanjem animatora, skidajući tim činom problem s dnevnog reda. Da je zaista tako, dovoljno je zaviriti u planove razvoja i druga samou-

pravna i opšta akta, u kojima o kulturi nema ni slova. O njoj se nešto natukne prilikom prihvatanja samoupravnih sporazuma o slobodnoj razmeni rada u okviru SIZ-ova, ali se, nakon izdvajanja sredstava u te svrhe, o tom više ne brine. Čak ni da li Kulturne institucije pružaju dovoljno za ono što su dobile. U sadašnjim odnosima, čini se da to uopšte nije važno, da je važnije »državi oduzeti dug«, društvu dati njegovo — i tačka.

Medjutim, imaju pravo i oni koji upozoravaju na opasnost procenjivanja značaja kulturnih animatora. Neki ih čak potpuno osporavaju, tvrdeći da je pogrešno kad postoje ljudi zaduženi za kulturu: za kulturu treba da su zaduženi svi! Realnost, medjutim, nameće manje radikalne želje, s tim da se ne previdi činjenica da su animacije za sada više posredništvo, servis, neka vrsta menadžerstva. Ipak, ulogu animatora ne bi trebalo ni potcenjivati. Njih, kao i sve što se pod kulturem u udruženom radu podrazumeva, treba uz sva raspoloživa nastojanja i snage, uvrstiti u način života i rada u svakom OOUR.

M JOVANETIĆ

Obrazovanje uz rad — kritični osvrt

Zaposleni u OOUR-Nizke gradnje Maribor, učenici srednjih i drugih škola radničkih zanimanja mogu biti zadovoljni politikom obrazovanja vlastitih kadrova u okviru OOUR.

Posebno želim, da se pohvalno izrazim za razumevanje i nesebičnu pomoć upravnika naselja Jani Klančar.

Medju ostalom drug Jani se trudi da omogući timski rad učenika srodnih škola združujući ih u zajedničke prostore za stanovanje.

Veliki je broj zaposlenih z neposrednoj proizvodnji koji je na taj način, dovršio osnovnu školu, razne seminare, stekao srednje i više obra-

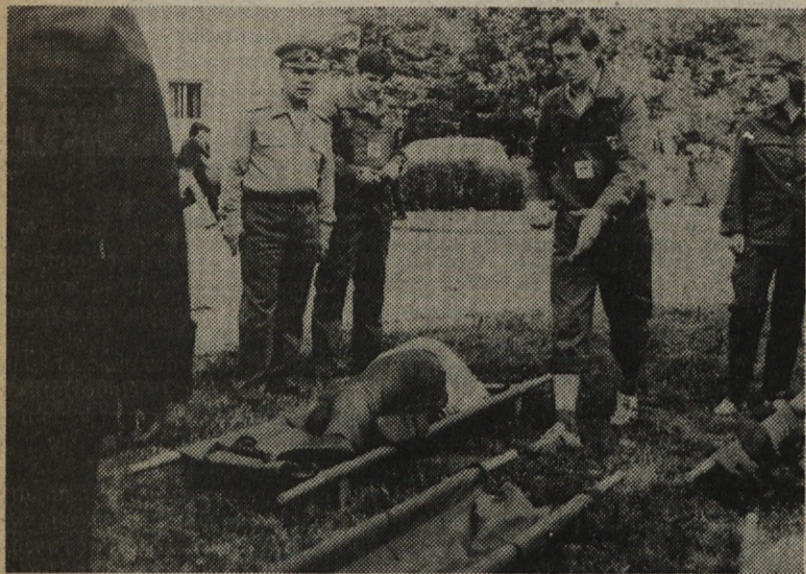
zovanje. I pored svih bez sumnje dobrih rezultata ostvarenih na području obrazovanja oseća se nedovoljna zainteresovanost zaposlenih za dovršavanje osnovne škole kojih na žalost ima veliki broj.

Mi smo svi svesni toga da je teško uskladiti rad i studij ali moramo biti svesni i toga, da bez obrazovanja nema niti veće produktivnosti niti bržeg prodora samoupravnih ideja u šire slojove društva.

Sa postignutim rezultatima se ne smemo zadovoljiti i uspavati.

Pred nama je još mnogo posla kojeg moramo neodložno izvršavati, a sve u ime boljeg sutra.

MARJANOVIĆ CVIJETIN

Naši učenici su pomagali pri vaji civilne zaštite u krajevnoj skupnosti Stari Vodmat v Ljubljani in izkazalo se je, da so svojo nalogo odlično opravili

Na vaji civilne zaštite je bilo včasih tudi malo smeha, vendar smo videli, da so naši mladi dobro pripravljeni za vsako neprijetno presenečenje ali nesrečo

Antonija Ezajeta

Naša Antonija odhaja v pokoj

Najstarejša delavka naše TOZD in tudi najstarejša delavka našega kolektiva Gradis, je 30. 4. 1979 odšla v pokoj.

Letos bo dopolnila 70 let starosti in čeprav je to za žensko že velika starost, je do zadnjega dne vestno opravljala svoje delo.

Naša Ezajeta Antonija je doma iz kraja Žepče v Bosni. Pri nas se je zaposlila 4. 9. 1969 in od tedaj do letos delala po raznih gradbiščih naše domovine. Zaposlena je bila v naselju Žepče, od tam je odšla na delo na AC Vrhnik — Razdrto, kjer je delala na Vrhniku in Postojni. Po otvoritvi AC je spet odšla na novo delo na AC Hoče-Levec v Aliče, od tam pa v Slatino — Dramlje.

Po dveh letih je bila premeščena na gradbišče SD-2 v Markovec in nato v Bazo Maribor na Pobrežju.

Tu je naša Antonija ostala do odhoda v pokoj. Kljub starosti je rada pomagala pri vsakem delu, doživela marsikaj prijetnega, pa tudi neprijetnega. Iz Slovenije odhaja nazaj v svoj rodni kraj Žepče, kjer živi sama. V naši sredini jo bomo pogrešali, saj smo toliko let skupaj delali, pa tudi razumeli smo se kot dobra družina.

Vsi njeni sodelavci ji želimo še veliko let zdravja in da nas bo velikokrat obiskala v našem kolektivu.

JANI KLANČAR

Kje je Mara?

Pred kratkim smo iz Pule dobili pismo z naslednjim naslovom:

Tov:
CRNA — MARA
(po kosi)
G.P. »GRADIŠ«
61000 Ljubljana

Morate priznati, da je naslov zelo zanimiv, čeprav nepopoln. Ke pisma ne smemo odpreti (in najbrž nam tudi ne bi dosti pomagalo), sedaj ne vemo, kdo je ta črna Mara. Kdor jo pozna, naj nam sporoči, da ji pošljemo pismo.

Iz vojske nam pišejo

Nalazim se na odsluženju kadrovskega roka u Karlovcu i tako želim da pozdravim sve drugove iz TOZD GE Ljubljana, a posebno Dušana Bistrovića, Omerašević Mustafa i Fehima Polića. Ujedno se zahvaljujem, što mi redovno šaljete Gradišov vestnik.

Des. BISTRIĆ NEZIR
V. P. 3293/12
47002 Karlovac

SMAJLOVIĆ Ibrahim se je rodil 29. 6. 1943 v Škahovici pri Gradčanici. Zaposlil se je pri GI Gradis TOZD Železokrivnica v začetku 1976 leta in takoj odšel na gradbišče NE Krško, kjer je delal do leta 1978, ko je hudo zbolel. Po zahrbtni in hudi bolezni je preminil 5. 6. 1979, 6. 6. 1979 pa so se sodelavci iz Ljubljane in Krškega poslovili od njega v rodni Škahovici.

Sodelavci so ga zelo cenili zaradi njegove pridnosti, požrtvovalnosti pri delu in dobrega razumevanja s tovariši.

Vedno je bil skromen in tih, tudi v svojih najtežjih dneh, ko je že bil hudo bolan. Kot dobrega tovariša ga bomo ohranili v lepem spominu.

Sodelavci z gradbišča Krško

Preventiva u »Jugo-oranici«

U radnoj organizaciji »Jugo-oranici«, tačnije u njejoj službi zaštite na radu, osećalo se u ovim prolećnim danima pravo mobilno stanje. Poslovanje je beskrvno »klecalo«, žiro-računu da ne bi izdahnuo, trebao je maltene inkubator a s činom na »dvanaestercu«, koji se ne dobija od lepih kolača nego od korzoabriga u stomaku, mogao se izjadati svaki drugi rukovodeći čovek u »Jugo-oranici«.

Svi su, dakle, znali da uzroke ovom nezavidnom stanju ne treba tražiti u poslovnom bioritmu i dobrim i lošim danima na tržištu, nego u debelim zdravstvenim knjižicama i pasivnom personalnoj kartoteci. One najžešće proizvodne potencijale progutala je, dakle, privatna brazda, pa je na brzu ruku formirana komisija koja će običi sve one koji su seobrela u lekarskoj ordinaciji a zatim na duže ili kraće vreme u svečanoj atmosferi oprostili od radnog mesta.

Načelu te pokretne i autoritativne komisije koja je neispitanim osiguraničkim putevima krenula u strogo službenu vizitu, bio je doktor Jaša, sa svojim terenskim cipelama. Zatim referent službe zaštite na radu Jovica, sa podebelim zapisnicima. A iz njih krenuo je i sindikalac Radoje, koji je lahko izlazio na kraji sa najtežim povredama radnih obaveza, ili bar ogrebotinama na njima a terenskim kolima pošla je i patronažna sestra Jeca, sa najobjektivnijim uvi-dom u prvo stanje stvari.

A, evo, sa ovim četvorčlanim timom boraca za zdravlje ali i procvat »Jugo-oranice« krenućemo i mi, i ne sanjajući da će čuvena Gini-sova knjiga rekorda biti obogaćena još jednim biserom...

Poslovodju Jelenka, koga dan ranije videsmo u ambulanti zbog išijasa, zatičemo za traktorom za duboko oranje...

— Jelenko, crni Jelenko — snebiva se doktor Jaša — znaš li da će zbog tebe bela zdravstvena knjiga da pocrni. Drugi se, Jelenko, ubiše za normu, a ti »boluješ« za volanom traktora?

— Šta ću, doktore!?... Neki dan sam po šesti put pao na vozačkom ispitu. A ispitivač kaže da sam toliko krut na vožnji, da bi mi bolje bilo da se okrenem traktorom. On, izgleda, ne škodi išijasju.

Potražje sindikalac Radoje svoje zapisnike i krećemo dalje, do blagajnika Bate. Staklena bašta a u njoj krasota od rastinja...

— Bato — osmeli se referent zaštite na radu — taman si došao znaš odakle, i mi te kao čoveka u radni odnos ponovo primili, a ti? Sad opet privatnije radnje i poslići cvetaju?

— Izvinite, drugovi! — presamiti se blagajnik Bata. Svi vi znate moj slučaj ali ne znate da je ovo...

osihijatra. Dao mi je posle onog manjka uverenje da nisam dotupavan, pa sam prošao samo sa dve godine. Nije, čovek, tražio da mu zalivam cveće ali to je moj dug.

Opet se presavi tabak a onda evo trosobnjaka komercijaliste Velibora. Velibor, ga do pojasa, gimnastiči. Vetrovite hladne obloge kao da mu podstiču ritam...

— Veljo, zaključnice ti prazne a ti se rekreiraš. Čak si pominjao i neke potvrde specijalista sa strane da ti kao posebnom medicinskom slučaju da prioritet na stambenoj listi. A prilično si glasan i zbog teških uslova na radnom mestu, brojne porodice...

— A šta vi o tome brinete, ovo ide na teret socijalnog. Drugo, neki uzmu bolovanje pa turističe u inostranstvu a ja umesto šetnje po Jeli-sejskim poljima, aktivno potpomazem »Zeleni plan«. Razume se, ova moja aktivnost ne bi imala ličnu moralnu podlogu, da mi lekar nije rekao da treba da se u interesu

zdravlja oslobodim kalorija. Eh, ti silni ručkovi, kokteli, sedeljke, prezentacija. I... samo recite, ako više nisam za vas, ja ću sporazumno napustiti »Jugo-oranicu« iz »zdravstvenih razloga«... Obezbedilo Velja na drugoj strani 'leba.

Grozdanu iz knjigovodstva komisija zdravu i čilu zatekla da u tek dobijenoj garsonjeri lepi tapete. Grozdana je, takodje, tačno u dan znala kad će napustiti posao zbog »porodjaja«. A nepogrešivo tačno bila je upoznata i sa ličnim imunitetom na opet određenu vrstu bolesti, jer je rođena te i te, nešto kasnije godine.

— Ja sam — upoznaje Grozdana komisiju sa »istorijom« svoje bolesti — skoro deceniju čekala ovo stanče. A mečku sam htela da rodim dok nisam pronašla odgovarajuće tapete. A da nisam simulant uveriće vas moja maksu kućna apoteka.

Punila komisija zapisnike i za Trifuna, koji je na ime »banjskog lečenja« svako veče dežurao u tombo-la-šauri, i za Negovana kome je bio

potreban ortoped, a u stilu maratona jurio je za džakovima cementa i gradjevinjskim gvoždjem. Presavila komisija tabak i za Petroniju, isključenog iz radnog stroja zbog poremećaja metabolizma, a taj isti Petronije jurcao je na pijaci za mini-vakcinama — čiste prepečenice.

Eto, u rukama naše komisije zapisnika za pokretanje disciplinskog postupka k'o pleve. Priznanja za njen društveno koristan rad i veliki doprinos ZUR-u, sa svih strana. »Jugo-oranici« je dobro došla ovakva transfuzija doktora Jaše i njegove uporne ekipe.

Ali, drugovi iz »Jugo-oranice«, ne zaboravite da članovima ovog istrajnog tima, koji je na teren istražio dobronamerno i pregalački, poklonite bar po koje paklo aspirina. Oni se sada preznjavaju zbog nazebe na terenu a ni videli nisu zdravstvenu knjižicu i lekarsku ordinaciju. Zdravlje će im, možda, otići u aut, jer nisu znali za ličnu preventivu.

Pera Srečković

»Veselo na delo!«

Daj vstani! Ura je že 06,30. Še malo, jutranje minutice so najslajše. No, vstani Joža, bodi »karakter«.

Spet nisi obrtit? Kaj me briga, če sem nereden, neobrit, sem še moderen in sodoben povrh. Krasno, do sedaj jutranja telovadba še ni predpisana, kljub temu, da sem danes malo pozen, ne bo zamude. Pet minut pred šesto sem že pri objektu /1+25 (vratarnica pri glavnom vhodu + ambulanta) toda kaj je to? Truma ljudi pred vhom, rep, vrsta, milica. Kaj delijo? Je moja ura morda narobe? Je morda to že vrsta za malico? Ne nič tega, na delo gremo po predpisih.

»Dovolilnico prosim!« Ravno danes je nimam s seboj, ostala mi je v »ta za kmašni obleki«, ne bom mogel na delo? Osebne izkaznice tudi nimam s seboj, ta mi je ostala v dehnarici, te pa ponavadi ne nosim na delo. Kaj jo pa rabim, saj v kontejnerju ne morem kupiti paste za zobe ali za čevlje, dopisnice ali znamke, časopisa drugega pa itak ne rabim. Vozniško dovoljenje! Nimam, zakaj ne? Ker nimam avta ha ha... potni list, spet nimam, v Trst ne hodim kupovat, ker vse dobim doma, žlahta je pa na deželi, tu dobim semenski krompir in jeseni ozimnico.

Sprašujem se, kdo pa sploh si ti Joža? Strah! Okoli mene ni nobene znanca, da bi me poznal. Čuvaj me pa tudi ne pozna, saj kadar grem zvečer ob devetih na betoniranje iz

gradbišča, on v svoji »pudi« že spi, kako naj me pozna? Tako osamljen se počutim na tem božjem svetu, kakor župnik v hribovski vasi. Ne še bolj, z njimi so vsaj njegove vdane ovčice in ljubi bog. Glej srečo Joža, moj delovodja je na oni strani žice, on pozna mene, in moje delo, ta me ne bo izdal, saj pozna tudi delo vrtarja.

Vse je urejeno pa veselo na delo! Premišljuje Joža!

Kako je srečen Franček, ker ne stanuje v naselju ampak na drugi strani tovarne. Njemu je vhod prost, vsi trije čuvaji so na glavnom vhodu, ostali trije prehosi so brez čuvajev. Pojdi Joža v službo po glavni dovoznici cesti, tu ni problema.

Pojdi Joža v službo po industrijskem tiru, saj preko trebuha nimaš meter vstop je prost.

Pojdi Joža v službo kot hodi Franček, s svojo izvoljenko pod pazduho, pri kanalu ob železnici, prostora je vsaj še za dva para.

Red je red! Je to res? To vedo tudi tisti poslovni partnerji, ki so tisti dan »pač zašli« na drugi vhod in se z avtom prevozili čez celo gradbišče ter imeli iste probleme kot ti Joža, saj niso mogli iz tovarne, ko so spet »zašli« na glavni vhod.

Ha ha avta pa le nimam, z njim je baje še težje. Avta nimam, imam pa zato lepo nalepko — rdečo za vstop z avtom, ta nalepka baje ne velja več, na mi jo je dal eden z avtom. Pa ne

zastonj, trikrat sem mu moral prati avto, ker je sedaj zunaj in tako prašen, on ima pa rad lep avto. No izplačalo se je, morda mi ta nalepka še kdaj prav pride? Bom imel avto!

No tako, pa smo le vsi na delu, vsi vseh profilov, kvalificirani, nekvalificirani, pismeni in nepismeni. Prav eden teh zadnjih me je prosil, da sem z mojim zidarskim svinčnikom na steno objekta 8 napravil računček, jaz, ki sem zamudil v službo pol ure. Enostavno, pa dajmo, štiristo ljudi x 0,50 ure = 200 ur x 150/uro = 3 stare milijone, a je to sploh kakšen denar? Je, meni je bila ta vsota velika kakor gora, ko sem dobil posojilo za gradnjo moje hiše. Je denar, je. Saj to je mesečna plača z vsemi dodatki, za vse tri čuvaje, ki so ga vzeli iz žepa nam, ki delamo pod drugačnimi pogoji kot oni, ki se grejejo v svoji »pudi«, poslušajmo val 202 in ansambel »Aba«, ki poje: »Denar, denar...«

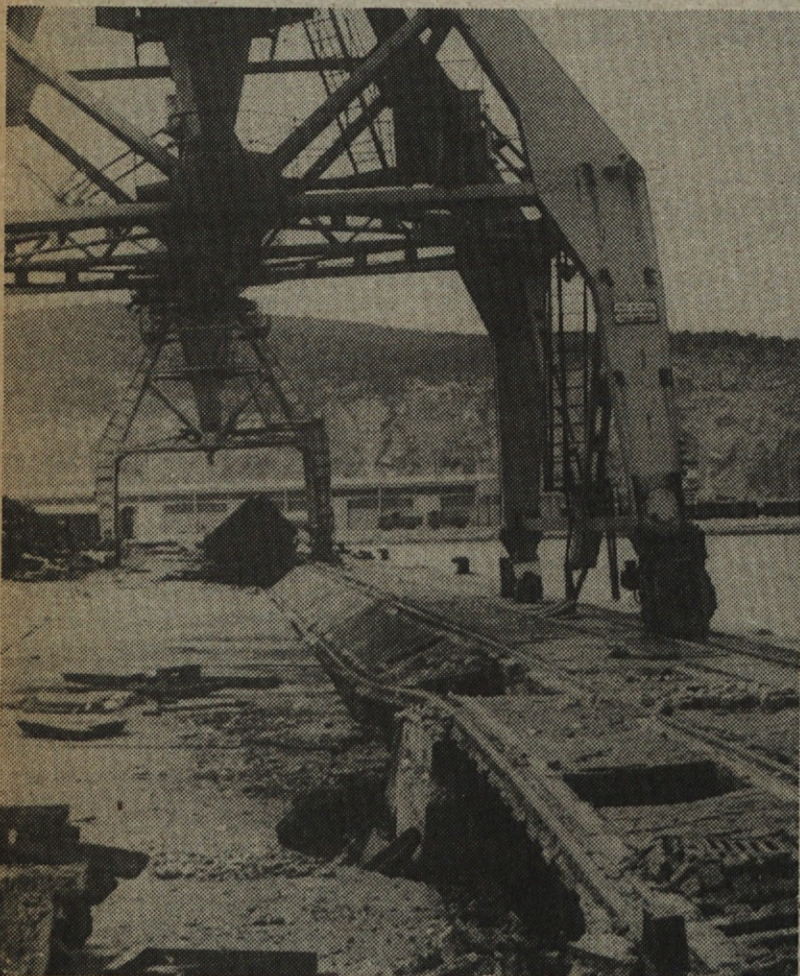
Tako je razmišljal tisti večer po jetoniranju naš Joža, ki je ta teden daleč od doma pozabil svojo dovolilnico. Kako bo pa jutri?

Vzel je Joža drugi dan dovolilnico od Frančka, ki ima ta teden dopust, saj imata isto omaro, ta teden potem naš Joža ni več zamudil. Ko je drugi dan že veliko pred šesto stopal mimo čuvajev mu je iz vratarnice prihajala na uho ona znana Adamičeva poevka: »Zavijajmo rokave in pljuvimo v roke«

Strari

Tako je »Agava« od blizu: če bi bili v času potresa v njej ljudje, bi se le malo lahko izvlekel živ

Eden izmed mnogih delov črnogorske obale, ki je bil hudo poškodovan in je danes neuporaben

Kaj so videli naši strokovnjaki v Črni gori

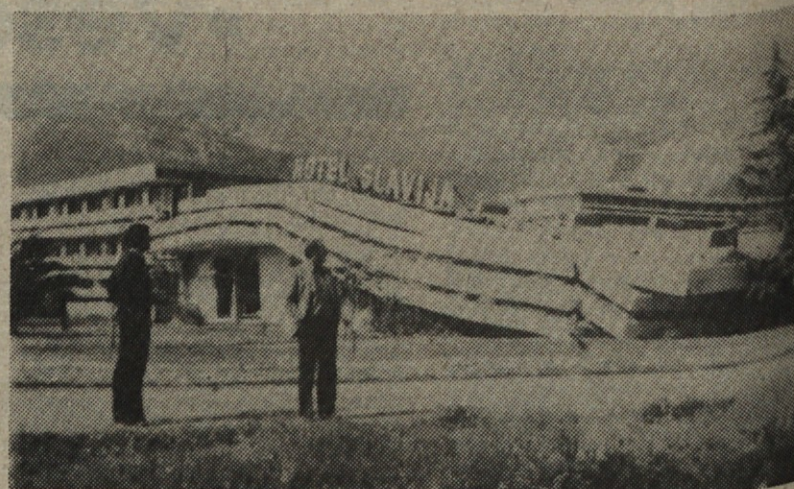
Nekaj skupin naših strokovnjakov je obiskalo črnogorsko primorje, da bi ugotovili, kakšno škodo je potres prizadejal objektom, ki smo jih na tem območju prek kratkim gradili. Ko so se vrtnili, smo povprašali enega izmed njih-Bernarda Gabrijelečiča — kaj bi še lahko dodal k vsem informacijam, ki smo jih brali v časopisih ali videli na televiziji.

Takole je dejal: »Ko smo prišli na območje, ki ga je prizadejal potres, smo sprva mislili, da niti ni bilo tako hudo, kot smo pred tem slišali. Vendar pa je ogledovanje mest pokazalo, da je škoda res velika. Hodili smo na primer po ulicah, kjer so bile hiše na pogled le malo poškodovane, ko pa smo stopili v eno izmed njih, notranjosti praktično ni bilo, ker so se stropi zrušili in sesedli na tla. No, nas so bolj zanimali luški objekti, ki smo jih sami gradili lani. Odkrili smo, da je bazen I v Baru praktično ostal nepoškodovan in da se na njem nadaljuje ves promet. Vsi navezi so bili ob našem pogledu zasedeni. Na tem predelu je približno 500 m obale, navez za RO-RO, navez za razsute tovore in petrolejski navez. Prav vse

smo delali mi in danes je v popolni uporabi, še celo več-na to območje so montirali vse žerjave z ostalih navezov, ki so bili ob potresu zelo poškodovani: Ti zadnji, ki so grajeni na blokovni način so praktično popolnoma porušeni in jih bo potrebno precej »noviti«.

O stanju v Črni gori vam bodo največ povedale same slike, ki jih bomo objavljamo v našem časopisu.

K vsemu lahko dodamo le to, da je naša prva skupina strokovnjakov, v sestavi Zoran Kraigher (PB Maribor), Matevž Šink (OZD GE Ljubljana) in Aleksander Šabec (TOZD GE Koper), potovala na potresno območje 26. aprila in tam preživela prazniške dni. Družili vsem ostalim v črnogorskem primorju ne glede na bližino prazniških dni. Takoj za njimi pa so na to območje odpravili še Drago Dolenc (PB Ljubljana), Radovan Kotnik (PB Maribor) in Henrik Nikolić (DS SS).

Budva — hotel Slavija

Od velikega skladišča v pristanišču je ostal le še kakšen zid. Neprimerna zidava na slabo nosljivih tleh je povzročila svoje

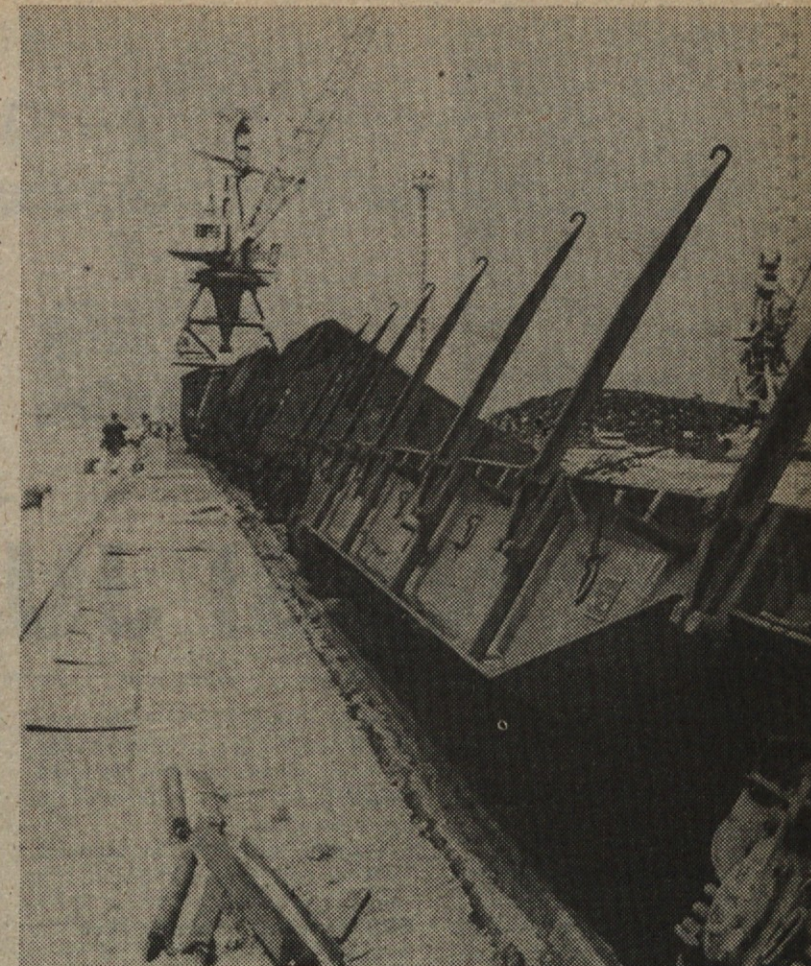
Ostanek starega Ulcinja

Obala v Kotoru: ing. Šink si je skoraj zlomil nogo

Tri nadstropja hotela Agava v Baru

Takole pa je potres premaknil tla v pristanišču in onеспособil promet in delo na tem novem koncu obale. Če primerjamo to sliko s tisto, ki prikazuje »naš« navez, lahko vidimo, kaj pomeni dobra gradnja

To obalo smo zgradili mi — gradisovci. Ostala je nepoškodovana ob potresu in danes je edini del Barske obale, ki je uporaben, celo več: na ta del montirajo tudi ostale žerjave, ki so še ostali

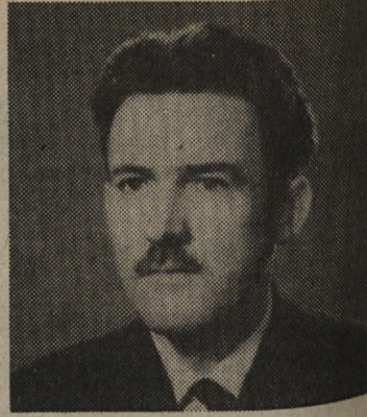
Slavko Stanonik

Franc Kalan

Karel Počič

Jože Tavčar

NAŠI JUBILANTI

V tem mesecu praznujejo kar štirje naši delavci svoj življenjski jubilej.

Dovolite, da vam jih na kratko predstavimo:

SLAVKO STANONIK se je rodil pred 50. leti v Škofji Loki. Ko je bil star komaj enajst let, mu je umrla mati in ostal je sam. Moral je odrasti in okusiti grenkobe življenja.

Med vojno je delal pri kmetu, po vojni pa ga je stric dal učiti za mizarja v Gradisu, vendar se je moral še pred koncem šolanja redno zaposliti, saj ni imel denarja za preživljanje. Izučil se je nato šele čez nekaj let in sicer ob delu. Želja po boljšem kosu kruha ga je vodila na gradbišče. Devetnajst let je delal na gradbiščih križem po Sloveniji vse od Kopra, Maribora do Raven in Jesenic.

Naporno terensko delo ga je izčrpavalo in hkrati odtujevalo od družine, saj je lahko prišel domov samo enkrat na mesec. Odločil se je, da se zaposli v delavnici. Od leta 1971 dela v mizarski delavnici na miznem rezkarju. Pravi, da je kar zadovoljen, saj lahko sedaj več časa posveti družini.

»Za šport,« pravi Slavko, »sem bil vedno navdušen, pa kaj, ko za to ni bilo nikoli časa.«

Slavko je zvest Gradisu celih 32 let. Pa recite, če ni Slavko zares naš človek, star Gradisovec.

FRANC KALAN je tudi eden izmed tistih delavcev, ki si bodo letos podali roko z Abrahamom.

Rodil se je v kmečki družini in prav rad se spominja, kako je kot otrok hodil bos v šolo v Loko in trgal hlače na bližnjih skednjih. Po vojni se je zaposlil v Savskih elektrarnah, kjer je delal v remontni skupini, ki je opravljala dela v številnih elektrarnah v Sloveniji od Kranjske gore, Most pri Žirovnici do Medvod in Zagradca.

Nato je nekaj časa delal v Motorju, pred štirinajstimi leti pa se je zaposlil v Gradisu. Dela kot kurjač in pravi, da mu je delo kar všeč.

Poleg službe ima še polne roke dela doma, saj se je priženil na kmetijo, kjer pa dela nikoli ne zmanjka. Včasih je rad hodil v hribe, sedaj pa gre le še včasih.

Franc je tudi reden krvodajalec, saj je že petintridesetkrat dal kri in za to prejel srebrno priznanje od RK SRS. Vedno se rad odzove klicu »Na pomoč!«

»Če bom zdrav,« pravi Franc, »jo bom še velikokrat dal in tako na svoj način pomagal sočloveku.«

KAREL POČIČ — V majhni vasi Fokovci onkraj Mure se je pred 60 leti rodil Karel Počič. Majhna kmetija ni mogla nasiti številne družine — dvanajst otrok, zato je že kot otrok moral s trebuhom za kruhom.

Z veseljem je opravljal razna dela, kot sezonski delavec je vrsto let delal v raznih krajih Jugoslavije od Dobrobelja, Zemuna do Maribora.

Po vojni je ostal doma na kmetiji, a ne za dolgo. Pot za zaslužkom ga je vodila v Mursko Soboto in nato v Kočevje, kjer je ostal nekaj let.

V Škofjo Loko je prišel 1959 in se najprej zaposlil kot delavec na Kmetijskem posestvu, leta 1972 pa je nastopil delo v Gradisu kot delavec na žagi. Ves čas že dela na istem stroju in ne samo to, ves čas tudi sam skrbi za čistočo in urejenost stroja — sekirostroja, kar prav gotovo ni brez pomena, saj delo na takem stroju zahteva celega človeka. Karel pravi, da je s strojem treba delati ravno tako kot s človekom, prav tako je treba zanj skrbeti in ga negovati. Zelo nerad bi se ločil od njega, rad dela na njem, pravi da je postal del njega, čeprav škoduje njegovemu zdravju, saj se oglušlosti pri delu na sekirostroju ni mogoče izogniti. Kot izredno vesten, natančen in skrben, je med delavci priljubljen, čeprav je bolj redkobeseden.

S svojim vzornim delom daje vzgled mladim. V prostem času rad zahaja v gozd in nabira gobe, nadvse ljubi naravo.

V službo se redno vozi s kolesom, ki ga je kupil pred tridesetimi leti, pa je še danes ponosen naj in ga za nič na svetu ne bi prodal.

Pravi, da je njegovo potepanje po svetu končano in da bo ostal v Škofji Loki, saj si je tu ustvaril tudi svoj dom.

JOŽE TAVČAR je pri Gradisu že 31 let. Doma je iz Trnovca pri Medvodah, kjer se je pred petdesetimi leti rodil delavskim staršem. Petnajst let je delal po montažah od Kopra, Ljubljane, Celja, Kidričevega do Maribora.

Od leta 1964 dalje dela kot skupinovodja v ročni mizarski delavnici. Že kot mladinec je bil aktiven družbenopolitičen delavec. Od 1943

je bil predsednik mladine v Trnovcu, nato predsednik mladinske organizacije v Gradisu, sodeloval je pri akcijah sindikata, je aktiven član ZK od 1948 dalje in sedaj pobudnik akcije Odbora Združenja borcev NOV Trata, Škofja Loka. V prostem času se je ukvarjal s športom. Rad je kegljal in hodil v hribe.

Med ljudmi je priljubljen, saj mu dobre volje ne manjka. Vsakemu rad ustreže, če le more.

Pravi, da bo nerad šel v pokoj, ko bo treba, saj je med ljudmi bolj vesel.

Vsem jubilentom želimo še veliko delovnih uspehov ter osebnega zadovoljstva.

Pa še na mnoga leta!

POLONA KEJŽAR

Zvone Tršek — petdesetletnik

Pred 50 leti dne 5. 6. 1929 se je v Ljubljani rodil naš dolgoletni sodelavec zaposlen že 26 let v Kovinskih obratih v Ljubljani.

V poklicno strojno šolo je začel hoditi med vojno in je le-to uspešno končal 1947 leta. Takoj se je zaposlil v Litostroju, kjer je delal do odhoda na odslužitev vojaškega roka. Po vrnitvi se je zaposlil v Kovinskih obratih v Ljubljani. To je bilo 15. aprila 1953 leta.

Ob spominu kako in v kakšnih pogojih se je delalo pred četrto stoletje in kako se dela in živi v kolektivu danes je tovariš Tršek povedal. »Pogoji dela so bili takrat veliko težji kot so danes. Več je bilo treba delati, delali smo tudi ob sobotah; naredili smo pa tudi veliko udarniških ur. Na drugi strani pa smo se takrat bolje razumeli, vsi smo bili eno, danes se pa bolj razhajamo in ni več tistega tovarištva in toplih medsebojnih odnosov kot včasih. Malo nas standard daje to je sigurno, vendar menim, da se ne bi smeli tako zapirati vsak vase brez pravega občutka za ostale sodelavce.

Ko se sedaj spominjam preteklih časov imam občutek, kot da je vse bilo pred kratkim. Zdi se mi, da je čas zelo hitro minil. Vsi mu iskreno čestitamo ob življenjskem jubileju, posebno pa sodelavci na Kovinskih obratih z željo, da bi še vrsto let ostal v našem kolektivu, obenem pa mu želimo tudi mnogo osebne sreče, zdravja in zadovoljstva na delu in v privatnem življenju.

Zvone Tršek

Organizatorjem in animatorjem kulture ter vsem delavcem Gradisa v razmišljanje

Organizatorji kulturnega življenja v delovnih organizacijah, predstavniki občinskih, pokrajinskih ter republiških svetov in odborov zveze sindikatov, predstavniki kulturno-prosvetnih organizacij, delavskih univerz in drugi, katerih delo je povezano z organizatorji kulturnega življenja, so se zbrali v drugi polovici maja v Mariboru na posvetu z namenom, da pregledajo opravljene naloge, opozorijo na probleme ter na svoje delo, ki ga v marsikateri delovni sredini, občini pa tudi republiki še vedno obravnavajo kot ne-potrebno nujnost.

Posvet je trajal dva dni. Na njem so organizatorji kulture sprejeli naslednja stališča:

1. Za splošno krepitev kadrovske osnove kulture, še posebej v osnovnih organizacijah združenega dela je bistveno, da se pri ustvarjanju in vodenju kulturne politike in v akcije vključuje aktivno čim večje število delavcev in delovnih ljudi neodvisno od njihovega poklica, strokovne usposobljenosti, vloge v delovnem procesu in podobno. Nesprejemljive so ideje, da bi se naj kultura prepustila samo tistim, ki so za njo »zadolženi«.

2. Z organiziranim in povezanim delovanjem vseh družbenih subjektov v osnovnih, delovnih in drugih organizacijah združenega dela (družbenopolitične organizacije, organi samoupravljanja, poslovodni organi, strokovne službe, posebej pa zbori delavcev) povečati število organizatorjev in animatorjev kulture, ker so ti na današnjem nivoju bistveni predpogoj za nadaljnji razvoj kulturnih potreb oziroma kulturnega življenja delavcev.

3. Usposabljanju organizatorjev in animatorjev kulture moramo posvetiti vso pozornost. V tem smislu je nujno:

— da se s srednjeročnim planiranjem razvoja, ki mora biti sestavni del plana razvoja organizacije združenega dela, planira tudi razvoj kadrov za kulturo,

— da se usposabljanje organizatorjev in animatorjev kulture ureja v sodelovanju z odgovarjajočimi kulturno izobraževalnimi organizacijami, predvsem z delavskimi univerzami, ki morajo zagotoviti takšne programe in kadre za njihovo realizacijo, da bodo najbolj odgovarjali specifičnim potrebam določene sredine,

— da se za usposabljanje profesionalnih organizatorjev kulture omogočijo širše možnosti v okviru srednjega usmerjenega izobraževanja, prav tako tudi na višjih in viso-

kih šolah. Pri tem je treba poskrbeti za racionalno organizacijo vseh oblik usposabljanja.

4. Pri izbiri animatorjev in organizatorjev kulture moramo paziti, da bodo to člani kolektiva, ki so si s svojim delom in družbeno aktivnostjo pridobili zaupanje in ugled, pokazali smisel in nagnjenje za opravljanje kulturno umetniške dejavnosti, da so družabni in da imajo smisel za delovanje v kolektivnih akcijah.

5. Aktivnost in usposabljanje organizatorjev in animatorjev kulture se mora povezati z drugimi oblikami izobraževanja v delovnih kolektivih, posebej pa z aktivnostjo pri usposabljanju delavcev in delovnih ljudi za samoupravljanje.

6. V organizacijah združenega dela je treba ustvariti pogoje za zaposlovanje profesionalnih organizatorjev kulture.

V večjih organizacijah združenega dela z več manjšimi organizacijami oziroma TOZD ali skupaj s krajevnimi skupnostmi.

(Nadaljevanje z druge strani)

Poglejte:

— nihanje investicijske dejavnosti, kar onemogoča kontinuiteto dela ter dolgoročno planiranje v gradbeništvu. Prav to je za gradbince izrednega pomena v sedanjih fazi priprav na srednjeročno planiranje;

— prekratki roki za izdelavo projektov, kar onemogoča njihovo kvalitetno izdelavo;

— pomanjkanje pripravljenih lokacij. Gradbena operativa čaka pripravljena, žal temu vprašanju posvečamo premalo pozornosti. Je pa nujno, da se to mora rešiti. Tega pa ne moremo gradbinci sami rešiti, lahko samo pomagamo;

— nizka stopnja akumulativnosti v gradbenih delovnih organizacijah;

— pomanjkanje strokovnih kadrov, visoka fluktuacija delavcev, pomanjkanje zidarjev, tesarjev, vprašanje kateremu bomo morali posvetiti veliko pozornost in najti rešitve (OD, boljši življenjski pogoji itd.);

— vprašanje iztrošenosti mehanizacije. Uvoz otežkočen — restrikcije, domače tovarne pa strojev ne izdelujejo;

— nezadostna integracijska povezanost v gradbeništvu;

— razdrobljenost projektive.

Kako pa gledaš na naloge gradbeništvu na področju racionalizacije v stanovanjski graditvi?

Upoštevaajoč dejstvo, da predstavlja racionalizacija v stanovanjski

Tem kadrom je treba zagotoviti takšen položaj, ki bo enak položaju ostalih kadrov, ki se ukvarjajo z življenjskimi vprašanji in delom.

7. Da bi se cilji samoupravnih kulturne politike čim bolj vsestransko uresničevali, je potrebno organizirano delovati tudi pri usposabljanju organizatorjev in animatorjev kulture v krajevni skupnosti.

8. Delo organizatorjev in animatorjev kulture je potrebno še bolj moralno in družbeno stimulirati, ker to ni samo oblika podpore in priznanja, ki ga zaslužijo, temveč predstavlja širši družbeni pomen.

9. Občasno, predvsem ko za to nastane potreba, je treba organizirati širša srečanja organizatorjev in animatorjev kulture iz različnih sredin. Takšna srečanja so lahko tudi tematsko opredeljena. Poleg tega si je treba prizadevati tudi v tej smeri, da se med kadri vzpostavi stalno in ustrezno sodelovanje, informiranje, izmenjava izkušenj, pa tudi prevzemanje sklepnih akcij.

10. Udeleženci Tribune se obračajo na Svet Zveze sindikatov Jugoslavije, da bi podprl ta stališča in da bi v sodelovanju z drugimi družbenimi činitelji še bolj vplival na ustvarjanje čim bolj ugodnih pogojev za vsestranski razvoj kulture združenega dela, ker je to tudi temeljni pogoj za delo organizatorjev in animatorjev kulture in za njihovo družbeno potrditev.

Na posvetovanju so nam organizatorji kulturnega življenja iz Hrvaške in Srbije povedali, da imajo pri njih že klube organizatorjev kulturnega življenja. V klubih se sestajajo mesečno enkrat, t.j. izmenjujejo izkušnje in načrtujejo skupne akcije.

Menim, da bi se morali tudi pri nas organizatorji kulturnega življenja povezati in si medsebojno pomagati. Naše sodelovanje bi prav gotovo koristilo tako organizatorjem kulturnega življenja, kakor tudi vsem zaposlenim v Gradisu.

Organizator kult. življenja
Slava OBERLEIT

graditvi osnovni pogoj za relativno zniževanje in postopno stabiliziranje cen stanovanj, so naloge na tem področju res velike. Ker racionalizacija v smislu družbenega dogovora (ki se ga bo podpisalo) pomeni ustvarjanje pogojev za zmanjšanje stroškov gradnje in uporabe stanovanj in naselij ob njihovi nezmanjšani uporabi vrednosti (kvaliteta, humanost, funkcionalnost) v okviru dogovorjenih standardov, so naloge gradbeništvu na tem področju zelo zahtevne.

Naj naštejemo le nekaj usmeritev:

— izpopolnitev tehnične regulative, njeni prilagoditvi, projektu in zahtevam indust. gradnje,

— poenotenje in poenostavitev postopkov za izdajo soglasij in dovoljenj za gradnjo s tem, da se upošteva gradnja naselja kot enotna investicija,

— razvoju kvalitetnega sistema planiranja stanovanjske graditve, ki mora zajeti celoten proces priprave, gradnje in uporabe objektov,

— uveljavitev sistema družbenega dogovorjenega in samoupravnega sporazumevanja, ki mora zagotavljati razvoj dolgoročnih ekonomskih odnosov na osnovah skupnega prihodka,

— pospeševanje razvoja organizacije združenega dela v smeri vertikalne racionalne notranje delitve dela, specializacije ter razvoja dohodkovnih odnosov,

— prilagoditev program dopolnilnega izobraževanja potrebam intenzivnejše proizvodnje, delitve dela, specializacije,

— še in še...

Vsa ta vprašanja pa bomo morali odgovorno in vztrajno izvajati. To so naloge, nosilec pa je delovni človek.

Vsem tem vprašanjem in še nštetim takih, ki jih nisem omenil bo RO sindikata gradbenih delavcev tudi v bodoče usmeril svojo aktivnost na način, ki bo omogočal reševanje problemov neposredno tam, kjer nastajajo. Tako v cilju pospeševanja, uresničevanja in združevanja dela in sredstev, razvijanja dohodkovnih odnosov, družbenega planiranja, svobodne menjave dela in podobno. Posebno pa še na področjih zagotavljanja socialne varnosti in za razvoj življenjskega in družbenega standarda delavcev.

Danes lahko rečem, da se uresničevanje teh nalog že odraža v naših TOZD v vsakodnevni praksi.

Zaradi tega bomo usmerili našo aktivnost v ocenjevanje in razreševanje teh in še drugih vprašanj, ki bodo postavljena pred naše delavce in organizacije združenega dela.

Reči pa moram, da pri vsem delu mi pomagajo izkušnje iz dosednjega dela republiškega odbora in dobrih tovariških odnosov prejšnjega predsednika tov. Lojzeta Cepuša, ki je vedno pripravljen pomagati in svetovati.

Kako teče akcija »NNNP«

V akciji NNNP in nasploh po vprašanju podružbljanja ljudske obrambe je zajeti prav vse družbene dejavnike. Preveriti in oceniti je stanje obrambne pripravljenosti in izpopolniti sistem obrambnih in samozaščitnih ukrepov. Pri tem so vsekakor najbolj odgovorni člani ZK in pa sotala družbeno-politične organizacije v GIP GRADIS. Pri oblikovanju programa moramo upoštevati, da je civilna zaščita zelo močna organizirana sila družbene samozaščite, ki mora iz leta v leto prerasti v stalno prakso pri uresničevanju priprav za učinkovito obrambo v miru in v vojni. Napraviti je analizo dosedanjega dela in zagotoviti, da bodo interesi in potrebe po obrambi in zaščiti sestavina vsakodnevnega strokovnega in družbenopolitičnega dela. Posebno v vojni ali v izrednih primerih. Ocenjo ogroženosti je stalno dopolnjevati. Na tej podlagi se izdelajo preventivne naloge, ki se vnesejo v delovne in razvojne načrte in programe. Ocenja ogroženosti se mora tudi usklajevati s sosednjimi Krajevnimi skupnostmi in organizacijami združenega dela.

V razvojnih planih morajo temeljne organizacije združenega dela vnesti določena sredstva za opremo enot in štabov civilne zaščite ter sredstva za osebno in kolektivno zaščito. Seveda pa moramo organizirati tudi vaje, da vidimo, kje se pokažejo pomanjkljivosti. Zato se ne ustrašimo, če se nam pri poskusnih vajah pokažejo razni nedostatki — saj vaje imamo zato, da preverimo, kaj je še potrebno dopolniti in urediti, da bomo pripravljeni za reševanje in zaščito ljudi in materialnih dobrin.

20. junij je »dan civilne zaščite« in v tem tednu naj bi vršili vaje in tekovanja enot. Mimogrede povedano, bo v tednu civilne zaščite izdana brošurica »Kako pomagati sebi in drugim« ter jih bodo prejela vsa gospodinjstva v posameznih občinah.

V tej brošuri bodo obdelani ukrepi in načini zatemnjevanja ter zaklanjanja, napotki za evakuacijo ljudi in napotki za reševanje iz ruševin ter kratki napotki o prvi pomoči. Povsod so nalepljeni znaki za alarm. Vprašanje je, koliko članov našega kolektiva se ustavi kdaj pa kdaj pri teh znakih, ter si jih vtisne v spomin?

Vsekakor zahteva uresničitev programa izredno odgovorno in zahtevno nalogo. Program moramo uresničiti tako po obsegu, kot po vsebini z vsemi našimi zaposlenimi delavci, seveda ob dejanski podpori članov Zveze komunistov, sindikata, mladine, organov samoupravljanja in strokovnih služb.

Pri vsem tem pa ne smemo mimo tega, da danes tudi žene dele vlogo z moškimi. Danes so žene razporejene na odgovorna delovna mesta, prav tako mora biti po zakonu vključena tudi v obrambne priprave in v štabe civilne zaščite. In prav tu ugotavljamo, da so naše žene vse premalo vključene v to dejavnost. Naj bo tudi sklep, da se jih v bodoče po tem vprašanju tudi čim več usposobi za to delo.

Odbor za LO in DS na nivoju delovne organizacije je sprejel program, katerega spremlja določena komisija. Za delo je komisija odgovorna odboru za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito GIP GRADIS. Poslani so bili vprašalniki vsem temeljnim organizacijam v okviru GRADISA, vendar nekatere niso dovolj pazljivo izpolnjevale teh vprašalnikov, ali pa jih sploh niso poslale. Smatram, da bi bilo treba sprejeti sklep, da se za neizvrševanje nalog pokliče na odgovornost naše vodilne kadre, ki so osebno zadolženi za obrambne priprave.

V ljubljanskem bazenu sta dva štaba za civilno zaščito. Štab za CK, ki zajema temeljne organizacije Ljubljana, Ljubljana okolica, Biro za projektiranje, Obrat gradbenih polizdelkov, Železokrivnica in De-

lovno skupnost je zelo aktiven ter se pripravlja na večjo vajo enot civilne zaščite, ki bo predvidoma 13. junija ter bo zajela vse ekipe (gasilsko, prvo pomoč, RBK, odstranjevanje ruševin, zatemnjevanje, zaklanjanje in zvezo). V tej vaji bo zajetih ca 80 članov kolektiva. Štab za civilno zaščito, ki zajema Kovinske obrate in Strojno prometni obrat bo v okviru Krajevne skupnosti Zelena jama imel v mesecu juniju tudi vajo, vendar program še ni izdelan zaradi prezaposlenosti nekaterih delavcev. Smatram, da za to ni nikakega opravičila. Naj si bo bilanca ali plan — vse je ravno tako važno, kot pa obrambne priprave ali pa civilna zaščita nekega TOZD. Spet naj bo

aktiv Zveze komunistov tisti, ki naj spremlja delo in naloge, ter če je potreba, aktivira vse člane, da se delo opravi do konca.

Akcija »NNNP« mora steči in to na zadovoljivi višini. Prav vsak član kolektiva — od direktorjev pa do zadnjega delavca — se moramo usmeriti v aktivnost našega obrambnega sistema, ki naj dobro organiziran poveže med seboj vse temeljne organizacije združenega dela in vse člane kolektiva GIP GRADIS v nenehni pripravljenosti in solidarnosti tudi takrat, če nas bodo prizadejale razne katastrofe ali nesreče, ali pa celo vojna — kar si pa menda nobeden od nas tega ne želi!

PIŠKUR NUŠA

Veseli novih prostorov

Kar nenavadno se sliši, da je praznik kot 27. april, dan ustanovitve OF, bil za nas delavnik, pa še prijeten, saj se je kolektiv uprave Gradis GE Celje selil v nove prostore.

Ko pa živimo v času nič kaj rožnatega gospodarstva je prav, da razrešimo vprašanje: je ta investicija potrebna, ali gre le za prispevek k pospeševanju pretirane izvegospodarske porabe in podraževanja administracije. Menim, da je ena izmed oblik racionalizacije in štednje tudi taka investicija.

Materialno osnovo za vsestranski razvoj naše enote zagotavljamo z uspehi naših gradbišč. Med važne pogoje, ki operativni zagotavljajo uspešnost poslovanja štejemmo celotno tehnično pripravo in spremljanje administracije. Uspešnost slednje pa lahko pričakujemo le ob urejenih pogojih dela, ki smo jih pridobili z novimi prostori, opremo in ostalimi sredstvi dela.

Vsako zgodnje jutro je človek obremenjen s skrbjo, da v družini uredi vse potrebno za preko dneva, da pravočasno pride do prevoza na delo in še in še. Toda ob vstopu v zgradbo z novimi delovnimi prostori gredo v pozabo vse jutranje skrbi in se tako sproščen človek loti dela. Tako prijetno počutje človeka pa je zagotovo eden bistvenih pogojev za uspešnost na delovnem mestu.

Ker veliko govorimo o stabilizaciji in izkoriščanju notranjih skritih rezerv menim, da bo s tem izkoriščena ena od pomembnih rezerv, saj s primernimi delovnimi prostori in sredstvi lahko realno pričakujemo maksimalne delovne učinke.

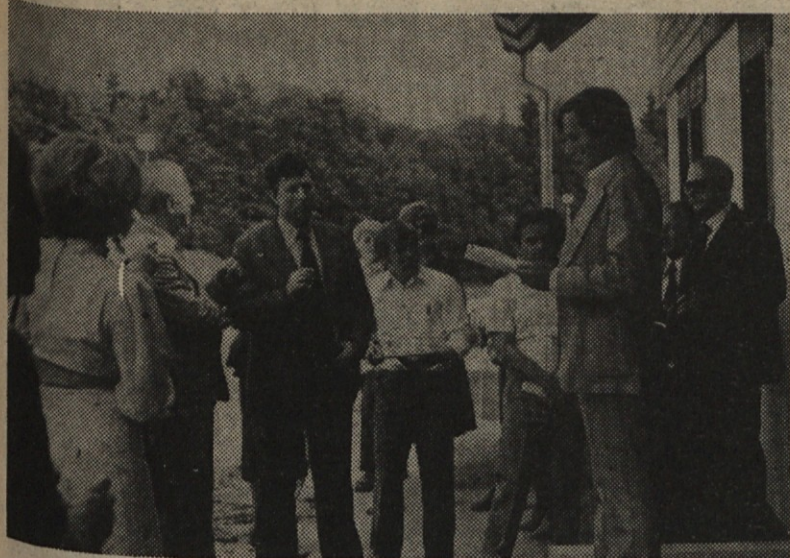
Če smo mi veliko pridobili z urejenimi prostori, je Celje pridobilo ogromno, saj je zgradba — lepota popolnoma spremenila videz velikega dela mesta. Potniku — turistu, ki vstopa v Celje z jugovzhodne smeri, pa daje novi izgled sicer lepemu Celju. VODOPIVEC LOTI

V poslovni stavbi Čuprija so tudi prostori GE Celje

Novi poslovni prostori v Celju

Organizatorje kulturnega življenja, na čelu z izvršnim sekretarjem za kulturo pri CK ZK Slovenije Francem Šalijem, je v delavskem naselju v Ormožu pozdravil predsednik IO OOS GE Maribor tov. Anton Sikošek

Na vprašanja, ki so mu jih zastavljali organizatorji kulturnega življenja v OZD je odgovarjal direktor GE Maribor ing. Franc Gačnik

Organizatorji kulturnega življenja v OZD obiskali gradbišče v Ormožu

V Mariboru je 17. in 18. maja održano prvo jugoslovansko posvetovanje organizatorjev kulturnega življenja v delovnih organizacijah. Posvetovanje je priredil odbor za kulturo pri predsedstvu sveta zveze sindikatov Jugoslavije. Srečanja se je udeležilo okoli 150 gostov, med njimi je seveda bilo največ organizatorjev kulturnega življenja iz vseh jugoslovanskih republik in pokrajin, kakor tudi delegati ZKO, kulturnih skupnosti, svetov za kulturo pri sindikatih in predstavniki delavskih univerz, katerim so se pridružili tudi slušatelji oddelka za študij poklicnih kulturnih organizatorjev na pedagoški fakulteti na Reki.

Kot gosti so se tega srečanja udeležili tudi predsednik ZSJ Mika Špi-

ljak, predsednik RS ZSS Vinko Hafner in izvršni sekretar za kulturo pri predsedstvu CK ZKS Franc Šali.

Na svetu zveze sindikatov Jugoslavije so se za posvetovanje v Mariboru odločili spričo dobrih mariborskih izkušenj z organiziranjem kulturnih dejavnosti v OZD. Tako so gostitelji posvetovanja udeležencem seveda pokazali tudi praktičen del te skušnje. Tako so organizatorji kulturnega življenja v OZD obiskali pet mariborskih delovnih organizacij, ki imajo največ uspeha pri organiziranju kulturnega življenja. Med temi petimi organizacijami je bil tudi Gradis GE Maribor.

Skupina organizatorjev kulturnega življenja na čelu z izvršnim se-

retarjem za kulturo pri CK ZK Slovenije Franc Šalijem je obiskala gradbišče Sladkorne tovarne v Ormožu, ki jo gradi GE Maribor s soizvajalci. Preden so si ogledali gradbišče in delavsko menzo, so se udeleženci posvetovanja ustavili v naselju, v katerem stanuje večina delavcev, ki gradi sladkorno tovarno. Naselje je sodobno urejeno in se sestoji iz več montažnih hiš, ki jih je naredil LIO Škofja Loka. V njem lahko prebiva okoli 700 ljudi. Poleg naselja je urejeno tudi nogometno igrišče. Po končani gradnji bodo montažne hiše preurejene v stanovanja delavcem, ki bodo zaposleni v sladkorni tovarni.

Po ogledu gradbišča so udeleženci tega srečanja v enournem pogovoru razgrnili paleto vprašanj v zvezi z organiziranjem kulture v OZD in vlogo kulturnega organizatorja v tem procesu. Kulturni organizator ugotavlja kulturne potrebe med delavci, naredi kulturni načrt in ga predloži samoupravljalcem. Je vez med poklicnimi in nepoklicnimi kulturnimi ustanovami in kolektivi. Obvešča o kulturi. Z vsem tem spodbuja tudi delo kulturnih organizacij.

Kultura se ne širi samodejno. Treba ji je organizirano utirati pot, ustvarjati pogoje in klimo zanjo. K delu žene animatorje veselje do kulturnega dela z ljudmi. To pa ni dovolj, treba se je izobraževati, usposabljanje. To bi bila kratka vsebina teh pogovorov.

Na tem gradbišču je več kot polovica delovne sile iz drugih jugoslovanskih republik in zato so kulturni

programi na vseh njihovih prireditvah izvedeni v treh jezikih — slovenščini, srbohrvaščini in madeonščini. Vsi prisotni so pozdravili tak pristop organiziranju kulture na gradbišču in se zatem veselo nasmeljali veseli zgodbi iz vojaškega življenja, ki so je izvedli mladinci z gradbišča.

GE Maribor je bila med prvimi štirimi podpisnicami samoupravnega sporazuma o ustanovitvi vzajemne knjižnice. Danes je že devet podpisnic tega sporazuma. Tako so sedaj v GE Maribor uspeli knjigo še bolj približati delavcem. Občasno in po potrebi knjige vozijo na večja gradbišča, kjer si jih delavci sposojajo in ob ponovnem obisku knjižnice vračajo. Tako ta vzajemna knjižnica redno obiskuje tudi gradbišče sladkorne tovarne v Ormožu. Organizatorji kulturnega življenja so razgledali izložene knjige, med katerimi je polovica knjig v srbohrvaščini in tako še enkrat ugotovili, da se vodi precejšnja skrb za kulturno življenje delavcev iz drugih republik.

V jedilnici delavske menze so vsi skupaj lahko razgledali slike akademskega slikarja Bojana Golja in slikarja amaterja T. Tratnika ter fotografije na temo »Človek in beton« Franje Štromajerja. Mariborsko srečanje organizatorjev kulturnega življenja pomeni koristen povzetek spoznanj, ki se nanašajo na to dejavnost in seveda predvsem možnost, da bo iz analiziranega stanja nastala družbena obveznost, ki bo mogla načrtno in skrbno posredovati kulturo v OZD. C. PAVLIN

V programu v delavski menzi na gradbišču sladkorne tovarne Ormož so organizatorji kulturnega življenja izmenjali izkušnje okoli organiziranja kulture v svojih OZD

Prvo mesto so osvojili mladinci TOZD GE Maribor

Drugouvrščeni so bili mladi iz Ptuja

KVIZ ZNANJA V LJUBLJANI

Kadarkoli Tito govori našim mladim, jim vedno polaga na srce, da se učijo, saj bodo le z znanjem lahko prevzeli delo starejših, gradili naprej našo socialistično družbo. Tudi sami mladi se tega zavedajo in tudi še takrat, kadar že kot delavci v proizvodnji pomagajo k hitrejšemu razvoju naše družbe, ne prenehajo z učenjem. Eden takih dokazov je tudi tekmovalstvo v znanju, ki ga vsako leto pripravi koordinacijski svet OO ZSMS v Gradisu. Tudi letos so se mladi iz desetih osnovnih organizacij ZSMS Gradisa zbrali v Ljubljani, da bi pokazali, koliko vedo o naši bližnji revolucionarni preteklosti, koliko vedo o Gradisu in končno, koliko so seznanjeni z nalogami svoje lastne — mladinske organizacije.

Tekmovalstvo je bilo zanimivo, čeprav bi lahko rekli, da znanje mladih ni bilo najboljšo. Pa kaj hočemo, saj končno uspeh »kviza« ni odvisen samo od znanja ampak tudi od sreče, pravičnega razmerja vprašanj in ne nazadnje, dobro zastavljenega vprašanja. Če nič kaj drugega — kviz je pokazal eno pomembnih napak, ki jo delamo v Gradisu: premalo vključujemo mlade v družbenopolitično življenje v delovni organizaciji, saj je tudi to končno neke vrste šola samoupravljanja. Premalo mlade seznanjamo z vsebino organizacijskih sprememb v delovni organizaciji, saj le tako lahko omogočimo dejstvo, da še danes večina ljudi ne ve, zakaj imamo interno banko.

Tudi imamo že toliko raznih samoupravnih aktov, sporazumov in podobnega, kjer se veliko strani ponavlja, in tako ni čudno, če smo se na kvizu težko sporazumeli, kje zadovoljivo piše o postopku za izvolitev in o številu delegatov delavskega sveta podjetja. Dejstvo, da imamo v Gradisu devet kolektivnih izvršilnih

organov, še ne pomeni nič, če mladi (in tudi ostali) poznajo le nekatere in človek bi kar hitro sklepal, da nekateri naši odbori premalo delajo (!), če tako malo vemo o njih, ali pa svoje delo ozko skrivajo v okviru svojih članov.

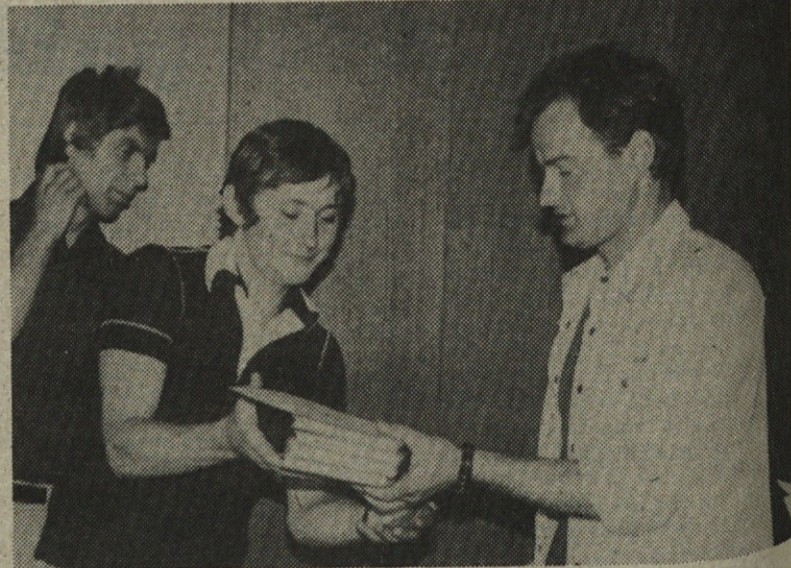
Pa vseeno, namen kviza je dober in prav je, da bomo z njim nadaljevali tudi prihodnje leto.

Poglejmo, kdo je letošnji zmagovalc:

1. mesto so zasedli mladinci iz TOZD GE Maribor
2. mesto so zasedli mladinci iz TOZD GE Gradnje
3. mesto so zasedli mladinci iz TOZD KO Maribor

Vse tri ekipe so dobile lepe knjižne nagrade, ostali pa priznanje.

N. M.

Na kviz so prišli z zamudo, pa so vendar osvojili 3. mesto

Na kvizu so sodelovali mladinci iz 10 TOZD Gradisa

Sklepi samoupravnih organov • Sklepi samoupravnih organov • sklepi samoupravnih

TOZD GE Ljubljana

SKLEPI

X. seje delavskega sveta GE Ljubljana z dne 25. 5. 1979.

1. Sklepi zadnje seje so bili izvršeni.
2. Odobri se poročilo o četrtletni bilanci za GE Ljubljana.
3. Kot pomoč Črni gori se nameni enodnevni zaslužek delavcev, ki izvira iz dela na dan 2. 6. 1979 oz. 9. 6. 1979.
4. Odobri se najetje kredita pri Beograjski banki — temeljni banki Ljubljana v znesku 40.000.000 din — za gradnjo poslovne zgradbe za nepoznanega kupca (gradnja za trg) na Bivju pri Kopru. Obrestna mera znaša lahko največ 11 %, odplačilna doba pa pet in pol let.
5. Na predlog komisije za standard in rekreacijo se odobri prioriteta lista za stanovanjska posojila in dodelitev družbenih stanovanj kot sledi:

Stanovanjska posojila:	točk	din
Bašić Hasan	138,2	200.000
Kikič Petrovič		
Stjepan	112,3	90.000
Rami Husein	105,4	120.000
Kustič Peter	102,8	300.000
Bojič Lazar	101,7	300.000
Praštalo Djuro	100,6	200.000
Salkić Čamil	96,2	120.000
Husić Safet	94,8	200.000
Kranjc Štefan	94,3	120.000
Rešeta Drago	91,1	150.000
Cilar Adonis	83,9	300.000
Zupancić Alojz	80,6	300.000
Kljajić Husein	75,1	300.000
Štrumbelj		
Marina	65,8	300.000
Hribar Fani	53,1	300.000

b) Vrstni red prosilcev za dodelitev družbenih stanovanj:

	točk
1. Zakić Sreto	202,6
2. Podbregar Hilda	185,6
3. Jovič Ljubo	176,2
4. Topić Mirko	149,8
5. Kovačević Franjo	147,7
6. Miklavžin Janko	147,1
7. Štepić Stane	143,2
8. Kljajić Kasim	141,6
9. Kukavica Fikret	139,6
10. Krnetić Gojko	137,6
11. Blatešić Sreto	136,5
12. Banjac Džemal	135,8
13. Stevanović Nedeljko	132,8
14. Kučan Ivica	128,6
15. Vuković Zuhdija	127,8
16. Pavlović Mirko	126,5
17. Ljutić Juso	126,1
18. Germ Marko	125,8
19. Galič Branko	123,0
20. Tešanović Dragoslav	120,9
21. Savič Svetozar	119,3
22. Antić Milan	118,5

ljansko banko — stanovanjska komunalna banka Ljubljana št. S-6761 o vezavi sredstev za stanovanjsko izgradnjo in sicer tako, da bo čakalna doba znašala 12 mesecev.

Pri LB stanovanjsko komunalni banki Ljubljana je vezati prosti del prispevka za stanovanjsko izgradnjo in sicer v znesku 2.500.000 din — za dobo 25 let. Enako je vezati tudi tekoči priliv prispevka za stanovanjsko izgradnjo.

Osvoji se predlog za uvedbo postopka za pridobitev kadrovskih stanovanj za kadre, ki so kritični, predvsem za dipl. gradbene inženirje.

Prošnja Rajaković Milana v zvezi z plačilom lastnega deleža pri dodelitvi stanovanja se zavrne. Imenovani naj predlaga delavskemu svetu v odobritev obročno poravnavo preostanka lastnega deleža.

6. Imenuje se komisija za odlikovanja, ki bodo podeljena ob 35 — obletnici Gradisa, v sledečem sestavu:

predsednik	Kolar Martin
član	Novak Mirko
član	Klemenčič Damjan

7. Za skupne potrebe Gradisa je združiti sredstva za sledeče potrebe:

dotacija kegljaškemu klubu	23.000
prispevki pionirskemu	
odredu Ferdo Godina	2.000
dotacija konferenci	
OO sindikata	57.000

skupaj 82.000

anuitete 685.000

za stanovanjska posojila

anuitete 15.000

za stanovanja bivše UHS

skupaj za anuitete 700.000

8. Sprejme se na znanje, da so bili na zboru delavcev v času od 18. 4. do 25. 4. 1979 sprejeti sledeči samoupravni sporazumi:

— SS o urejanju medsebojnih razmerij v zvezi z otvoritvijo in delom DE v Iraku — most Amara II. Za podpis sporazuma je bil pooblaščen gl. dir. inž. Skulj Saša.

— SS o združevanju dela in sredstev za rekonstrukcijo in razširitev proizvodnih kapacitet za opazne plošče LIP Bled. Za podpis sporazuma je bil pooblaščen gl. dir. inž. Skulj Saša.

— SS o združevanju sredstev skupne porabe TOZD v GIP Gradis. Za podpis sporazuma je bil pooblaščen direktor inž. Mesarič Štefan.

— SS o združevanju dela in sredstev za pridobivanje mineralnih surovin za gradbeno in cestno dejavnost v kamnolomu PREDOLE pri Grosupljem. Za podpisnika sporazuma je bil pooblaščen gl. dir. inž. Skulj Saša.

9. Sprejme se na znanje, da so bili na referendumu 26. 4. 1979 sprejeti sledeči samoupravni sporazumi:

— SS o pristopu Gradisa v poslovno skupnost RUDIS

skupen nastop v Iraku

10. Na osnovi sporočila, da je SOSESKA kot investitor za izgradnjo vročevodnih kinet v Fužinah odobrila za predčasno dovršitev gradbenih del izplačilo premije v višini 211.662,15 din, se odobri na osnovi tozadavnega Pravilnika izplačilo nagrad delavcem, ki so bili zaposleni na tem gradbišču in to v višini 10 % od osnov tj. izvršene ure obračunska postavka.

11. V zvezi s spremembami, ki jih prinaša »Samoupravni sporazum v gradbeništvu« v pogledu izplačevanja terenskih dodatkov je predlagati pristojnim forumom v podjetju in izven njega, da se tudi v bodoče terenski dodatki izplačujejo vsem delavcem, ki delajo na gradbiščih tudi onim, ki imajo stalno bivališče v kraju kjer delajo in je na ta način vsaj delno stimulirati težavno delo na gradbiščih.

12. Za skupščino sklada skupnih rezerv Občine Ljubljana Center, ki bo zasedala 31. 5. 1979 in ki bo med ostalim obravnavala pokrivanje izgube podjetja ANGORA se sklone, da se ta izguba ne more odpisati.

13. Sprejme se na znanje informacija, da smo na osnovi SS o združevanju sredstev za cementarno Anhovo morali pokriti izgubo cementarne, ki jo je ta izkazala v bilanci za 1. 1978 v višini 1.047.693,50 din.

14. Uvede se postopek za sprejmembo SS o združitvi delavcev v TOZD in Statuta GIP Gradis, ki se nanaša na razširitev registracije TOZD GE Ljubljana za pridobivanje mineralnih agregatov.

15. Odobri se plan lastnih investicij v skupnem znesku 3.918.000 din. Spisek investicijskih nabav je priložen k zapisniku te seje.

16. Pristopi se k samoupravnemu sporazumu o merilih in postopkih za uresničevanje kreditnih odnosov s tujino (SISEOT). Za podpis sporazuma se pooblasti direktorja inž. Mesarič Štefana.

17. Prošnja učencev 4. letnika Gradbene tehnične šole za denarno pomoč je odstopiti Centru za izobraževanje.

18. Osnovni organizaciji sindikata GE Ljubljana je dodeliti dotacija 100.000 din.

Predsednik DS GE Ljubljana: KEPIĆ ALOJZ dipl. inž.

TOZD PB Maribor

SKLEPI

3. razširjene seje DS TOZD Biro za projektiranje Maribor, z dne 21. 5. 1979, ki je bila v poslovnih prostorih delovne skupine v Ljubljani, Vilharjeva 22.

pisu sam. sporazuma o ustanovitvi stavbno-zemljiške skupnosti in osnutku Statuta skupnosti. Za podpisnika sporazuma je zadolžen direktor TO. Delegat za ustanovitev stavbno-zemljiške skupnosti je tov. Supić Damir.

Sklep 2: DS se strinja, da se sprejme študente iz SSSR na počitniško prakso, vendar se je potrebno dogovoriti, da bi le-ti opravljali prakso v mesecu avgustu.

Sklep 3: Udeležbo na tečaju računalniškega izobraževanja bo DS razpravljala na prihodnji seji.

Sklep 4: DS imenuje tov. Šeško Milana za stalnega predstavnika biroja v koordinacijski odbor CETES.

Sklep 5: DS se strinja z nabavo 3 telefonskih aparatov za potrebe biroja.

Sklep 6: DS potrdi, da se v jesenskem delu leta predvidi čas za ekskurzijo, v višini finančnih možnosti.

Sklep 7: DS sprejme sklep, da se glede problematike biroja v Ljubljani sestanejo dne 26. 5. 79 direktor, tov. Cafnik, Klenovšek, Veršnak, Horvat, Supić, Šeško, Karner, Kolarič, Baraga, Halas, Kotnik, Kraigher, Štok, Janžeković, Potočnik Mojca, ter dodatno razčistijo sestavo in delo biroja.

Sklep 8: DS se strinja, da se plan TO obravnava na zboru in dokončno sprejme s pripombami. Pripombe za GN DSSS še skupne službe niso poslale in se zadolži tov. Keršič Evo, da posreduje, tako da se na zboru dne 26. 5. sprejmejo vsi trije akti: plan TO, GN DSSS in GN DO.

Sklep 9: DS potrdi razdelitev sredstev sklada skupne porabe in poslovnega sklada ustvarjenega po zaključnem računu za leto 78. Istočasno je bil DS obveščen o porabi sredstev skladov od 1. 1. 79 do 18. 5. 79. Poročilo je priložno zapisniku.

Sklep 10: DS potrdi nabavo avtomobila fiat 132 za Maribor za 300.000 din in nabavo renault 4 ali fiat 101 (v okviru možnosti nabave) za delovno skupino v Ljubljani.

TOZD GE Maribor

SKLEPI

14. redne seje delavskega sveta GIP Gradis Ljubljana, TOZD GE Maribor z dne 28. maja 1979

1. sklep:

Predlog za spremembe in dopolnitve

Sklepi samoupravnih organov O Sklepi samoupravnih organov O sklepi samoupravnih

stanovanjski gradnji pripravijo člani komisije za standard in rekreacijo do 1. septembra 1979.

2. sklep:

Ogled stanovanjskih razmer pri prosilcih, ki ne izpolnjujejo pogojev, določenih v samoupravnem sporazumu o stanovanjski gradnji je sicer bil opravljen, vendar pri delitvi sklada skupne porabe ni bilo mogoče za individualno gradnjo nameniti dodatnih sredstev.

3. sklep:

Morebitne spremembe v razporeditvah posameznikov, o katerih bi morala odločiti komisija za delovna razmerja, bodo sprejete z veljavnostjo od 1. maja 1979.

4. sklep:

Odobrimo kreditiranje v višini 2.000.000 din investitorju Avtoradgona za dobo enega leta z 12% obrestno mero za objekt Proizvodna skladiščna hala.

5. sklep:

Sprejet je bil plan sovlaganja sredstev TOZD v svrhu pridobivanja del za obdobje od 1979. do 1982. leta in sicer:

— za leto 1979	3.000.000 din
— za leto 1980	10.000.000 din
— za leto 1981	9.000.000 din
— za leto 1982	5.000.000 din

6. sklep:

Za drugo trimesečje leta 1979 uporabljamo za izračun vrednosti minulega dela faktor uspešnosti poslovanja TOZD 1,50.

7. sklep:

Razširjenega sestanka na gradbišču v Krškem se poleg vodstva TOZD ter predstavnikov družbenopolitičnih organizacij udeležijo Ilec Peter, Čučej Milan in Ferlinec Janez.

O dnevu sestanka se dogovore z vodstvom gradbišča.

8. sklep:

Člani delavskega sveta so vzeli na znanje poročilo direktorja in pomočnikov.

9. sklep:

Terenski dodatek obračunamo pri izplačilu za maj 1979 z veljavnostjo od 1. januarja 1979.

Gradbišče Krško:

Delavcem tega gradbišča pripada maksimalni znesek terenskega dodatka v višini 111 din za dan, prebit na terenu.

Gradbišče Ormož:

1. Delavci, ki se dnevno vračajo v kraj svojega stalnega bivališča, ki je oddaljeno od delovišča do 10 km in jedo kosilo na gradbišču, prejmejo za dan, prebit na terenu, 48,66 din.

2. Delavci, ki se dnevno vračajo v kraj svojega stalnega bivališča, ki je oddaljeno od delovišča od 10 do 20 km in jedo kosilo na gradbišču, prejmejo za dan prebit na terenu, 48,76 din.

3. Delavci, ki se dnevno vračajo v kraj svojega stalnega bivališča, ki je oddaljen od delovišča nad 20 km in jedo kosilo na gradbišču, prejmejo za dan, prebit na terenu, 58,52 din.

4. Če delavec na gradbišču nima kosila, se terenski dodatek zniža za

ceno kosila, to je za 26 din.

5. Delavci, ki stanujejo v naselju in se dnevno vračajo v kraj svojega stalnega bivališča, prejmejo za dan, prebit na terenu, 73,14 din.

6. Delavcem nočne izmene se terenski dodatek zaradi neurejene malice zviša za 24,38 din.

Ostala gradbišča:

1. Delavci, ki se dnevno vračajo v kraj svojega stalnega bivališča, ki je oddaljeno od delovišča do 10 km, prejmejo za dan, prebit na terenu, 18,28 din.

2. Delavci, ki se dnevno vračajo v kraj svojega stalnega bivališča, ki je oddaljeno od delovišča od 10 do 20 km, prejmejo za dan, prebit na terenu, 24,38 din.

3. Delavci, ki se dnevno vračajo v kraj svojega stalnega bivališča, ki je oddaljeno od delovišča nad 20 km, prejmejo za dan, prebit na terenu, 34,13 din.

4. Delavci, ki stanujejo v samskem domu in naseljih naše TOZD in se dnevno ne vračajo v kraj svojega stalnega prebivališča, ki je oddaljeno od delovišča do 30 km, prejmejo za dan, prebit na terenu, 54,85 din.

5. Delavci, ki stanujejo v samskem domu ali naseljih naše TOZD in se dnevno ne vračajo v kraj svojega stalnega bivališča, ki je oddaljeno od delovišča nad 30 km, prejmejo za dan, prebit na terenu, 73,14 din.

Terenski dodatek je zvišan od doslej veljavnega za 21,9%. S 1. majem 1979 ga obračunavamo preračunanega na uro in sicer poprečno na največ 182 učinkovitih rednih delovnih ur.

Dodatek za ločeno življenje:

Od 1. januarja 1979 obračunamo dodatek za ločeno življenje v novi višini 2.223 din z enakim načinom preračuna na največ 182 učinkovitih rednih delovnih ur poprečno mesečno.

Regres za prehrano med delom:

ki se daje v obliki vrednostnih bonov, je obračunati od 1. 1. 1979 dalje na novospojeto višino 445 din mesečno.

Cene hrane in stanovanja:

Od 1. junija 1979 veljajo naslednje cene za hrano in stanovanja v TOZD GE Maribor:

— zajtrk	6 din
— malica	5 din
— kosilo	26 din
— večerja	18 din

skupaj dnevno 55 din
medtem, ko velja za tuje delavce, ki se hranijo v naši TOZD, dnevna cena 95 din.

Cena bivanja v zidanih naseljih za delavce TOZD znaša dnevno 15 din, za tuje delavce 40 din.

cena bivanja v barakah 10 din, za tuje delavce prav tako 40 din.

10. sklep:

Strokovne službe do 1. junija 1979 pripravijo svoje pripombe na

gospodarske načrte za leto 1979, takoj zatem se organizira javna razprava o GN, ki jo vodijo

— v obratih tov. Roškar,
— na gradbišču v Ormožu in Krškem tov. Radejeva
— na drugih gradbiščih sektorni vodje.

11. sklep:

Soglasno je bil potrjen akcijski program stabilizacije GIP Gradis, TOZD Gradbena enota Maribor.

Plan trošenja v letu 1979

I. Za potrebe TOZD

1. Izgradnja ali nakup stanovanj in stanovanjskih hiš:			
— 2 kadrovske stanovanjske hiše	1.200		1.900
— stanovanjska hiša v Izotokovi ulici (2. obrok)	700		3.500
2. Izgradnja ali nakup delavskih domov			
3. Posojila za gradnjo ali nakup stanovanjskih hiš in stanovanj:			
— posojila za individualno gradnjo	620		770
— kredit za nakup stanovanja	150		130
4. Nakup športne opreme, rekreacija			1.300
5. Anuitete za posojila			31
6. Dotacija mladinski organizaciji			
7. Izdatki za kulturne in izobraževalne potrebe (prireditve, ekskurzije):			
— za kulturne prireditve	150		300
— ekskurzija	150		3.000
8. Regres za redni letni dopust			240
9. Spominska darila — Gradisove nagrade			40
10. Izplačilo odškodnin za poškodbe			40
11. Denarne podpore za primere smrti ali nezgode			20
12. Takse, provizije in drugi stroški			1.700
13. Izdatki za topli obrok			
14. Drugi stroški:			
(naročnine, radio, TV, nabava TV sprejemnika, 2 radijskih sprejemnikov, pogostitve, obdaritve otrok)			150
15. Nepredvidene potrebe			207
Skupne potrebe TOZD			13.328

II. Za skupne potrebe Gradisa

1. Skupna poraba Gradisa (konference, OOS, kegljanje, klub, patronat)	146
2. Anuitete po ključu	794
3. Počitniški dom Biograd	943
4. Nepredvidene potrebe	132

Skupaj skupne potrebe
Sredstva skupaj

2.015
15.343

13. sklep:

Člani delavskega sveta TOZD žele od SIP v Ljubljani dobiti podatke o tem, kolikšna sredstva so bila zbrana za nabavo drobne mehanizacije, kaj je bilo iz teh sredstev nabavljeno in kdo je sredstva koristil.

14. sklep:

Potrjen je bil plan nabave osnovnih sredstev za leto 1979 v skupni višini 7.002.116 din.

15. sklep:

Odobrene so bile naslednje de-

12. sklep:

Sprejet je bil plan trošenja sredstev sklada skupne porabe v letu 1979.

Stanje sredstev sklada skupne porabe

— po ZR 1978	10.000.000
— neporabljena sredstva iz preteklih let	5.343.761,35

Stanje sredstev na dan 31. 12. 1978 15.343.761,35

v tisočih

narne pomoči:

— MKUD Heibert Svetel na šoli za glasbeno in baletno izobraževanje v Mariboru 1.500 din,
— Konjenskem klubu Ljutomer 12.000 din in
— Občinski konferenci ZKS Maribor za izvedbo spominske slovesnosti ob 50. letnici smrti Djure Djakovića in Nikole Hečimovića — 102.000 din.

Predsednik DS
TOZD GE Maribor:
ILEC PETER

Susret mladosti 79

V dneh 18., 19. in 20. maja je v Sarajevu oziroma na Jahorini, potekalo srečanje mladih gradbenikov iz bivših vojno gradbenih podjetij. Takšnih podjetij je 10 in sicer: L. Lavčević — Split, Centroprojekt — Beograd, GP R. Mitrović — Beograd, GP Napred — Beograd, GP Tempo — Zagreb, GP Monter — Zagreb, GRO Primorje — Rijeka, GRO Vranica — Sarajevo, Unioninvest — Sarajevo in GIP Gradis —

Ljubljana. Vse te organizacije so takoj povojni obnavljale porušeno domovino in veliko gradile za vojko. Pozneje pa so se osamosvojile. Mladina iz teh podjetij se je pred desetimi leti dogovorila, da se bodo predstavniki iz vsake organizacije enkrat na leto srečali, izmenjali izkušnje in s takšnimi srečanji krepili bratstvo in enotnost naših narodov.

Program 11. srečanja je bil naslednji:

1. Tematska konferenca na temo: Družbeno ekonomski odnosi in razvoj samoupravljanja v organizacijah, ki sodelujejo

2. Kviz znanja na teme:

- a) Zakon o združenem delu — poglavje samoupravljanja
- b) gradbeništvo
- c) Sarajevo v revoluciji

3. Športna srečanja

- a) mali nogomet
- b) namizni tenis
- c) šah
- e) vlečenje vrvi

Ekipe, ki je zastopala barve GRADIS-a, je bila sestavljena iz predstavnikov osnovnih organizacij ZSMS iz TOZD GE Maribor, GE Ljubljana — okolica, SPO, LIO Škofja Loka, DS Interna banka in DS skupne službe. Izbrana je bila na podlagi rezultatov Mladinskih športnih iger GRADIS-a, ki so bile 12. maja v Ljubljani in na podlagi družbeno politične aktivnosti.

Čeprav organizator ni razglasil zmagovalca v skupni uvrstitvi, bi bila ekipa prva, saj smo zmagali v namiznem tenisu, streljanju in šahu, v malem nogometu zasedli tretje mesto, na kvizu pa četrto mesto. Pri tem pa moramo poudariti, da bi tudi v disciplinah, kjer nismo bili prvi, dosegli znatno boljše rezultate, če bi organizator izvedel srečanje tako,

kot je bilo dogovorjeno. Tako pa je bilo nogometno igrišče popolnoma neurejeno in delno še celo pod snegom, sodniki neresni, na kvizu znanja pa je naša ekipa zaradi nepravilnosti celo zapustila igrišče.

Kljub znanju ostalih sodelujočih, da je bilo to eno izmed najboljših srečanj bivših vojnogradbenih podjetij, smo člani ekipe iz GRADISA mnenja, da bi se morali organizatorji GRO Vranica in Unioninvest iz Sarajeva bolj potruditi. Bratstvo in enotnost je dejansko še potrebno širiti in krepiti, tudi na takšnih srečanjih kot je bilo na Jahorini, kjer se je praktično zbrala Jugoslavija v malem. Potrebne pa bodo določene spremembe, da bodo srečanja mladim bodisi vojno gradbenih podjetij dobila tisto mesto in vlogo, ki jo dejansko zaslužijo.

Drugo leto bo srečanje organiziral I. L. Lovčević iz Splita, 81. leto, Centroprojekt Beograd, leta 1982 pa bo na vrsti GRADIS.

Vsekakor pa je potrebno poudariti še naslednje: ne gleda na odlične rezultate, ki so jih naši predstavniki dosegli na tekmovanjih, je potrebno našo ekipo posebej pohvaliti še zaradi izrecne discipliniranosti, vestnosti in poštenosti. Organizatorji in vse ostale ekipe, so namreč prispevali, da smo bili tudi v tem pogledu najboljše ekipa, s katero so z veseljem delali in sodelovali.

Zvonko Žagar

To so naši nogometaši, ki so osvojili 3. mesto

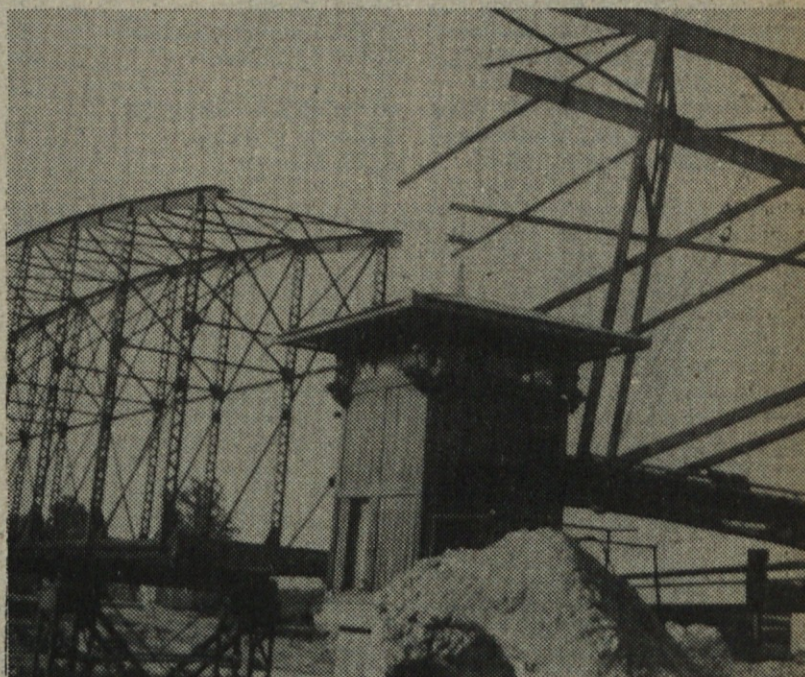

Nekaj ur smo porabili tudi za ogled mesta

Naše ženske predstavnice na tekmovanju

Most, ki ni več most

Celotno demontažo so nadzirali strokovnjaki strojno konstrukcijskega biroja, ki so tudi pripravili dokumentacijo, za demontažo oz. rušitev mostu v Šentjakobu

V streljanju je premočno zmagala ekipa LIO iz Škofje Loke

Juvan Bojana je bila edina ženska na tekmovanju šahistov

Končno zmaga tudi za skupne službe

Jubilejne XXV. letne športne igre Gradisa v Celju

V hali in okrog hale Golovec, ter v Štorah (balinanje) je v soboto 2. junija vse mrgolelo od gradisovih športnikov. Nič čudnega, saj se jih je letos zbralo spet rekordno število. Nastopilo je 596 športnikov in 153 športnic. Skupaj kar 749 nastopajočih. Gradisovega športnega dneva se ni udeležila le ekipa BP Ljubljana.

Organizacija tako obsežnih iger, s tolikim številom nastopajočih je dokaj zahtevna in celjani so z manjšimi napakami delo dobro opravili. Večina športnikov je vendarle pogrešala otvoritev iger in nogometaši so bili prepuščeni sami sebi, cel dan brez hrane in vode, dokler niso espojevci s kombijem pripeljali en zaboj radenske in jo razdelili med nastopajoče. To pa je seveda bilo premalo za čez 120 nogometašev.

26. športne igre bodo naslednje leto v Kopru.

V tekmovalnem delu so ekipe imele različne uspehe, zato naj več povedo rezultati in fotografije:

KONČNI VRSTNI RED PO PANOGAH

STRELJANJE — ŽENSKE

Nastopilo je 9 ekip

	krogov
1. LIO Škofja Loka	480
2. KO Maribor	413
3. DSSS Ljubljana	388

STRELJANJE — MOŠKI

Nastopilo je 14 ekip

	točk
1. KO Maribor	849
2. GE Ptuj	823
3. SPO Ljubljana	768

ŠAH

Nastopilo je 13 ekip

	točk
1. GE Maribor	63
2. GE Ljubljana okolica	51
3. GE Ljubljana	50

ODBOJKA — ŽENSKE

Nastopilo je 6 ekip

1. PB Maribor

2. GE Jesenice
3. GE Celje

ODBOJKA — MOŠKI

Nastopilo je 10 ekip

1. DSSS Ljubljana
2. GE Jesenice
3. KO Maribor

NAMIZNI TENIS — ŽENSKE

Nastopilo je 7 ekip

1. NG Maribor
2. GE Celje
3. DSSS Ljubljana

NAMIZNI TENIS — MOŠKI

Nastopilo je 17 ekip

1. SPO Ljubljana
2. DSSS Ljubljana
3. KO Ljubljana

BALINANJE

Nastopilo je 14 ekip

1. KO Ljubljana
2. OGP Ljubljana
3. GE Ptuj

MALI NOGOMET

Nastopilo je 17 ekip

1. GE Celje
2. GE Ljubljana
3. GE Ljubljana okolica

KEGLJANJE — ŽENSKE

Nastopilo je 9 ekip

	kegljev
1. DSSS Ljubljana	1.245
2. GE Jesenice	1.175
3. GE Celje	1.089

KEGLJANJE — MOŠKI

Nastopilo je 15 ekip

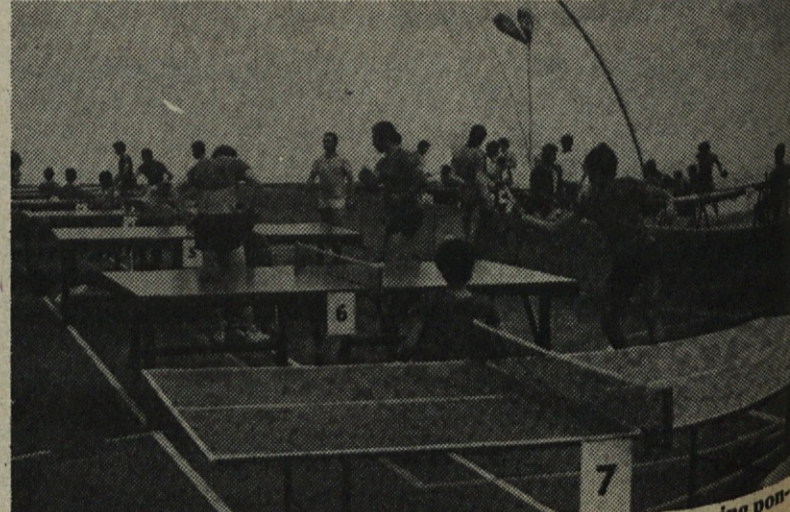
	kegljev
1. KO Ljubljana	513
2. SPO Ljubljana	484
3. KO Maribor	468

SKUPNA UVRSTITEV — KONČNI VRSTNI RED

	točk
1. DSSS Ljubljana	83
2. GE Celje	80
3. KO Maribor	80

Peter Stanar (SPO) v akciji pred nasprotnikovim golom

Tekmovanja v namiznem tenisu so bila v velikem šotoru, ki so mu ping pong-
gaši rekli kar savna

V finalu le s tremi ekipami

Končana so vsa predtekmovanja letošnjih že XXIX. športnih iger gradbenih delavcev Slovenije. Znani so torej vsi finalisti, med katerimi je tudi Gradisovo zastopstvo, a prav tako skromno kot preteklo leto. Le tri ekipe in sicer: kegljanje ženske, namizni tenis ženske in moški so si priborile pravico nastopa na velikem finalu, ki bo 9. junija v Novem mestu v sklopu prireditev ob dnevu gradbincev. Čeprav je bila realna ocena pred začetkom tekmovanj, da so bile to le želje in da so naše realne možnosti naših športnih ekip nekoliko manjše. Le strelci in strelke so bili blizu pričakovanemu uspehu, vendar jim je športna sreča obrnila hrbet. Omeniti velja še spodrsrlaj balinarjev, ki so od skupno 26 nastopajočih ekip zasedli zadnje (!) mesto.

Nič dosti bolje se ni godilo tudi nogometašem, ki so izpadli že v prvem kolu proti povprečni ekipi Ljubečne z 1:0.

Finalisti v posameznih panogah pa so postali:

Šah — Ingrad, Konstruktor, IMP, Salonit.

Namizni tenis — ženske: Ingrad, Slovenijaceste — Tehnika, Stavbar, **Gradis**.

Moški: Konstruktor, Cevovod, Elektra, **Gradis**

Streljanje — ženske: Pionir, Stavbar, Elektroprojekt, Beton

moški: Beton, Ingrad, Pionir, Konstruktor

Kegljanje — ženske: Ingrad, **Gradis**, Stavbenik, Pionir

moški: Ingrad, IMP, Gorica, Konstruktor

Odbojka — ženske: Salonit, Ingrad, Hidromontaža, Pionir

moški: Salonit, Ingrad, Pionir, Stavbar.

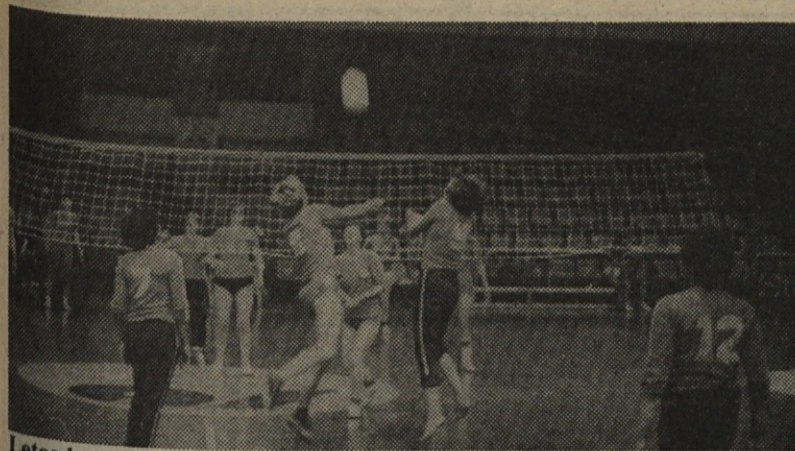
Mali nogomet: Cevovod, Pionir, PAP, Grosuplje.

Balinanje: Salonit, Slovenijaceste-Tehnika, Beton, Konstruktor.

Med proizvodnimi tekmovalci nas bodo zastopali le tesarji, ki so v predtekmovanju zbrali dovolj točk za uvrstitev v finale, ki bo v organizaciji GOK Črnomelj prav tako 9. junija.

Vsem tekmovalcem želimo obilo uspehov, da bi nas tako dobro zastopali tudi v finalu kot na predhodnih tekmovanjih.

mk

Letos je v odbojki ženske nastopilo šest ekip

Veseli celjanov za odlično uvrstitev

Prvo mesto v namiznem tenisu pri dekletih je osvojila ekipa Nizkih gradenj

(Nadaljevanje z 22. strani)

4. SPO Ljubljana	75	11. GE Ljubljana okolica	48
5. GE Ljubljana	68	12. GE Ravne	48
6. GE Maribor	67	13. OGP Ljubljana	45
7. NG Maribor	63	14. Železokrivnica Ljubljana	33
8. KO Ljubljana	55	15. PB Maribor	24
9. GE Ptuj	54	16. LIO Škofja Loka	22
10. GE Jesenice	53	17. GE Koper	22

C. Pavlin

Predstavniki SPO, lanske zmagovalce je predal prehodni pokal letošnji zmagovalci ekipi skupnih služb. Pokal je prevzel vodja Tone Jesenovec

NAGRADNA KRIŽANKA V DANAŠNJI ŠTEVILKI

Med tiste, ki bodo poslali izpolnjeno križanko do 10. 7. 1979, bomo razdelili naslednje nagrade:

1. nagrada 300 din
2. nagrada 200 din
3. nagrada 100 din

Pravilno izpolnjeno križanko pošljite na naslov: Uredništvo Gradisovega vestnika, GIP GRADIS Ljubljana, Ljubljana, Šmartinska 134 A.

Režitev nagradne križanke iz prejšnje številke:

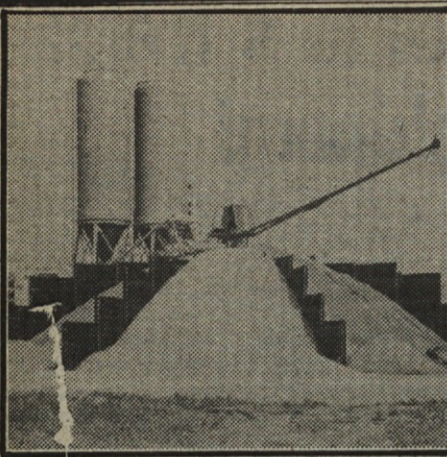
PB, to, žl, razkorak, Jenisej, Ira, VM, JR, Makalu, S, praočaki, galeb, TP, Eržen, Mayr, Zl, Alann, rt, ev, ovoj, nastavnik, Lusaka, Ig, Asti, etek, trn, ŠIG, livada, Maria, čar, aker, Obadov, eta, D, ceo, LR, SN, deka, Alva, slip, dobrovoljec, taca, ave, Rim, alk, oval, Kenija, traper, animator, solnica, Reka, iks, Coloddi, Lim, kot, Ola, ver.

Izžrebani so bili naslednji naši delavci:

1. nagrada 300 din: Karun Jože, Kovinski obrati Ljubljana
 2. nagrada 200 din: Lešnik Rosvita, Maribor, Sokolska 60
 3. nagrada 100 din: Ciril Lavrič, Cesta revolucije 1, Jesenice
- Čestitamo!

GRADISOV VESTNIK izdaja organizacija združenega dela gradbeno industrijskega podjetja Gradis v Ljubljani. Izhaja mesečno v 9000 izvodih. Ureja ga uredniški odbor v sestavi: Mario Herbec, Franjo Štromajer, Ivanka Pogačnik, Vinko Damjan, Štefan Zemva, Vinko Kolet in Nada Muminović. Glavni in odgovorni urednik Lojze Cepuš. Tehnični urednik: Matija Krnc. Tiska: Tiskarna Ljudska pravica v Ljubljani. Naslov uredništva: GIP Gradis Ljubljana, Šmartinska 134 a.

NAGRADNA KRIŽANKA

[illegible]